

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Vliv demografického vývoje na základní školství
The impact of demographic trends on primary education

Student:

Bc. Hana Pastyrniaková

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Anna Juřicová, Ph.D.

Ostrava 2016

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Hana Pastyrniaková**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **6202T055 Veřejná ekonomika a správa**
Téma: **Vliv demografického vývoje na základní školství**
Impact of Demographic Trends on Primary Education

Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Charakteristika vzdělávacího systému v ČR a demografický vývoj populace
 3. Analýza demografického vývoje a jeho vliv na regionální síť základních škol
 4. Zhodnocení vlivu demografického vývoje na síť základních škol
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

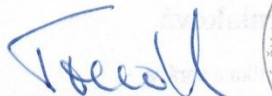
- PEKOVÁ, J., J. PILNÝ a M. JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: ASPI, a. s., 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.
- REKTOŘÍK, Jaroslav. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. Praha: Ekopress, s. r. o., 2007. 309 s. ISBN 978-80-86929-29-3.
- ŠOTKOVSKÝ, Ivan. *Demografie: teorie a praxe v regionálních souvislostech*. Ostrava: VŠB - TU Ostrava, 2013. 200 s. ISBN 978-80-248-3158-9.
- VALENTA, Jiří. *Školské zákony a prováděcí předpisy s komentářem 2013*. 5. aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG, 2013. 919 s. ISBN 978-80-7263-760-7.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Anna Juřicová, Ph.D.**

Datum zadání: 20.11.2015

Datum odevzdání: 22.04.2016

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.

V Ostravě dne17.04.2016.....

.....
Bc. Hana Pastyrniaková

Poděkování

Děkuji paní Ing. Anně Juřicové Ph.D., vedoucí mé diplomové práce, za odborné vedení, cenné rady a připomínky, kterými přispěla k vypracování této práce.

Obsah

Obsah.....	3
1 Úvod	4
2 Charakteristika vzdělávacího systému v ČR a demografický vývoj populace	7
2.1 Segmentace druhů škol podle ISCED	8
2.2 Zřizovatelé škol a školských zařízení.....	11
2.2.1 Školská právnická osoba	12
2.2.2 Příspěvková organizace	14
2.2.3 Státní příspěvková organizace.....	15
2.3 Státní správa a samospráva ve školství	16
2.3.1 Kompetence MŠMT	17
2.3.2 Kompetence ředitele školy	17
2.3.3 Kompetence obecního úřadu obce s rozšířenou působností	18
2.3.4 Kompetence krajského úřadu	18
2.3.5 Kompetence České školní inspekce	19
2.3.6 Kompetence kraje.....	20
2.3.7 Kompetence obce/dobrovolného svazku obcí	20
2.3.8 Kompetence školské rady.....	22
2.4 Základní školství	22
2.4.1 Financování základního školství	23
2.5 Demografický vývoj populace	27
3 Analýza demografického vývoje a jeho vliv na regionální síť základních škol	30
3.1 Vliv demografického vývoje městského obvodu Ostrava – Jih na základní školství.....	33
4 Zhodnocení vlivu demografického vývoje na síť základních škol	55
5 Závěr.....	61
Seznam použité literatury	63
Seznam použitých zkratek.....	66

1 Úvod

Význam vzdělávání jako takového, v dnešní společnosti, nabývá obrovského významu. Na zvyšování podílu lidského kapitálu nemá zájem jen samotný člověk, ale také stát, jako odraz jeho vzdělaného národa, což se v první řadě projeví na kvalitě životní úrovně.

Vzhledem k tomu, že po roce 1989, tedy v období po tzv. Sametové revoluci, došlo k nemalým politickým a společenským změnám, a tyto změny se projevily také v demografickém vývoji, byla poznamenána mimo jiné oblast vzdělávací soustavy České republiky.

Demografický vývoj je ovlivňován především porodností, tedy počtem živě narozených dětí, dále migrací a úmrtností.

Od roku 1990 docházelo v České republice k zápornému vývoji počtu obyvatel, což se projevovalo nízkou porodností, tedy klesajícím vývojem počtu živě narozených dětí. Tato situace měla výrazný dopad na snižující se počet žáků, jak v primárním, tak i v sekundárním školství.

Pro strategické plánování následného vývoje vzdělávací soustavy je za základní východisko považován demografický vývoj, především z důvodu ovlivňování potřebných kapacit jednotlivých škol a školských zařízení a dále z důvodu ovlivňování finančních prostředků, které jsou do těchto škol a školských zařízení směřované.

Klesající trend ve vývoji počtu žáků základních a tedy i středních škol trval až do roku 2000 a tato situace je považována za jeden z hlavních problémových bodů českého školství.

Z výše uvedených důvodů, tedy především z důvodu nepříznivého populačního vývoje musel do oblasti sítě škol a školských zařízení zasáhnout stát a projevit vůli nad jejich optimalizací. Mateřské, základní a střední školy se začaly rušit a slučovat do větších právních celků.¹

V současné době o existenci mateřských a základních či středních škol na úrovni územně samosprávných celků rozhodují jejich zřizovatelé, především tedy obce nebo kraje.

Cílem diplomové práce je popsat a analyzovat dopady demografického vývoje na financování základního školství v Moravskoslezském kraji města Ostrava, konkrétně

¹ MŠMT. *Zpráva o vývoji českého školství od listopadu 1989* [online]. s33 [cit. 2016-03-13]. Dostupné z: www.msmt.cz/file/10376_1_1/download/.

městského obvodu Ostrava – Jih. Vzhledem k tomu, že se jedná co do počtu obyvatel o nejlidnatější obvod města Ostravy, a demografický vývoj zde nekopíruje demografický vývoj celé České republiky, ale situace tohoto vývoje je daleko závažnější a vývoj počtu obyvatel v tomto obvodě má neustálou klesající tendenci, má tento trend velice nepříznivý dopad na financování základního školství. Na základě zjištěných dat, bude provedeno zhodnocení vlivu demografického vývoje na síť základních škol v městském obvodu Ostrava – Jih a budou formulovány návrhy a doporučení k danému tématu.

Tato diplomová práce je rozdělená do tří hlavních kapitol.

První kapitola je teoretická a je zaměřena na charakteristiku vzdělávacího systému v České republice a demografického vývoje populace. Popis např. uvádí členění škol a školských zařízení, segmentaci škol a školských zařízení dle mezinárodní standardní klasifikace ISCED, přehled možných zřizovatelů škol a školských zařízení, jejich působnost, pravomoci a hospodaření. Dále jsou v této kapitole popsány kompetence orgánů státní správy a samosprávy ve školství a podrobně popsáno financování základních škol v ČR. Tato kapitola se dále také věnuje základům teorie demografie a jejím základním ukazatelům.

Druhá kapitola se věnuje analýze demografického vývoje a jeho vlivu na regionální síť základních škol. Cílem této části diplomové práce je popsat a zanalyzovat vliv demografického vývoje na základní školství městského obvodu Ostrava – Jih. V této kapitole je provedena analýza vývoje počtu obyvatel jak v celé České republice, tak v samotném městském obvodu Ostrava – Jih, dále analýza vývoje počtu základních a mateřských škol, počtu žáků a nákladů zřizovatele na provoz a údržbu svěřených základních a mateřských škol tohoto obvodu a to za sledované časové období školních let 2010/2011-2014/2015. Dále budou v této kapitole za stejné časové období analyzovány dotace ze státního rozpočtu MŠMT, které jsou normativním způsobem přerozdělovány jednotlivým základním školám prostřednictvím krajských úřadů.

Třetí kapitola je zaměřena na zhodnocení vlivu demografického vývoje na síť základních škol. Cílem této kapitoly je vyhodnotit dopady demografického vývoje na financování základních škol Moravskoslezského kraje, města Ostrava, konkrétně městského obvodu Ostrava – Jih a na základě zjištěných údajů předložit doporučení k řešení dané situace.

V této diplomové práci bude použita metoda popisu především pro teoretickou část, tedy první kapitolu, jež popisuje charakteristiku vzdělávacího systému České republiky

a demografického vývoje populace. Pro druhou kapitolu bude použita metoda analýzy a komparace ve vývoji časových řad sledovaných údajů, tedy populačního vývoje, vývoje počtu žáků, nákladů zřizovatele a poskytnutých dotací MŠMT ze státního rozpočtu.

2 Charakteristika vzdělávacího systému v ČR a demografický vývoj populace

Vzdělávací systém v České republice zahrnuje oblast preprimárního, primárního, sekundárního a terciálního vzdělávání. Tento systém je definován zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), který upravuje výše zmíněné oblasti vzdělávání ve školách a školských institucích a ustanovuje předpoklady, za nichž se výchova a vzdělání realizuje.

Vzdělávací soustava České republiky je charakteristická dvěma stupni, které se člení podle úrovně a typu poskytovaného vzdělání či služby, pojící se se školstvím. Do prvního stupně jsou zařazeny školy poskytující určitý stupeň vzdělání, druhý stupeň patří školským zařízením, jež jsou poskytovateli dané služby či programu.

V §7 Školského zákona jsou jasně vymezeny druhy škol a školských zařízení, které tvoří vzdělávací soustavu. Mezi tyto druhy škol patří:

- mateřské školy (MŠ),
- základní školy (ZŠ),
- střední školy (gymnázia, střední odborné školy, střední odborné učiliště),
- konzervatoře,
- vyšší odborné školy,
- základní umělecké školy,
- jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky.

Za školská zařízení jsou podle Školského zákona považovány tyto instituce:

- školská zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků,
- školská poradenská zařízení,
- školská zařízení pro zájmové a další vzdělávání,
- školská účelová zařízení,
- výchovná a ubytovací zařízení,
- zařízení školního stravování,

- školská zařízení pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči.²

Školský zákon dále vytyčuje práva a povinnosti zřizovatelů škol a školských zařízení, jejich orgány a působnost těchto orgánů, které v oblasti školství mohou vykonávat státní správu nebo samosprávu.

Na základně Školského zákona jsou definovány zásady vzdělávání, mezi které patří například rovný přístup ke každému občanovi České republiky nebo jiného státu v rámci Evropské unie a to bez sebemenších známek diskriminace z jakéhokoliv důvodu, dále pro tyto občany bezplatné poskytování základního a středního vzdělání, které poskytuje stát nebo samostatné územní celky.³

2.1 Segmentace druhů škol podle ISCED

Školy obecně poskytují vzdělávání a to podle rámcových vzdělávacích programů, které vychází z cílů Národního programu rozvoje vzdělávání České republiky, tzv. Bílá kniha.

Tento národní program vznikl v roce 1999 na základě usnesení vlády ČR a byly v něm schváleny hlavní cíle vzdělávací politiky. *Bílá kniha (2001, s. 6) „je pojata jako systémový projekt, formulující myšlenková východiska, obecné záměry a rozvojové programy, které mají být směrodatné pro vývoj vzdělávací soustavy ve střednědobém horizontu.“*

Všechny školy si rámcové vzdělávací programy zpracovávají samy do školních vzdělávacích programů.

Pro účely srovnávání škol na národní a mezinárodní úrovni vznikla tzv. Mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání (ISCED), kterou vypracovalo a vydalo UNESCO. Jedná se o statistický číselník, který má uspořádanou řadu čísel a každému číslu je přiřazen určitý význam, v tomto případě se jedná o označení stupně vzdělání. v České republice, jak již bylo zmíněno výše, poskytují školy určitý stupeň vzdělání a dle ISCED se členění následovně:

² § 7 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon) In. *Sbírka zákonů České republiky*. 2008, částka 103. s. 4826, ISSN 1211-1244.

³ Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon) In. *Sbírka zákonů České republiky*. 2008, částka 103. s. 4826, ISSN 1211-1244.

ISCED 0 - Mateřské školy

Mateřské školy zajišťují preprimární výchovu a vzdělání dětí před nástupem do základních škol, obvykle od tří do šesti let, a jejich cílem je podporovat vývoj osobnosti, zdravého, citového, rozumového a tělesného rozvoje a také klade důraz na osvojení si hlavních pravidel chování, životních hodnot a vztahů mezi lidmi. Podle Školského zákona není v ČR předškolní docházka povinná.⁴

ISCED 1 - Základní školy, první stupeň

V České republice je primární vzdělání jedinou vzdělávací etapou, která je povinná pro každé dítě zde žijící a tato povinná školní docházka trvá 9 let. Dle ISCED, je do tohoto stupně zařazen 1. stupeň základní školy (primární školství), který trvá 5 let, z pravidla od šesti do deseti let dítěte.

ISCED 2 – Základní školy, druhý stupeň

Do II. stupně (nižší sekundární školství) nastupuje žák po úspěšném ukončení primárního školství, tedy prvního stupně základní školy a uskutečňuje se dále na základních školách nebo přestupem dítěte na gymnázium. Druhý stupeň trvá z pravidla 4 roky, od dvanáctého do patnáctého roku dítěte.

ISCED 3 – Střední školy

Střední školy poskytují vyšší sekundární vzdělávání a v České republice je nepovinné. Dle *Školského zákona (2008, s. 22)* „*střední vzdělávání rozvíjí vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty získané v základním vzdělávání důležité pro osobní rozvoj jedince.*“

Po ukončení daného vzdělávacího programu ve středním vzdělávání dosahuje žák těchto stupňů vzdělání:

- střední vzdělání,
- střední vzdělání s výučním listem,
- střední vzdělání s maturitní zkouškou.

⁴ § 33 - § 34 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon) In. *Sbírka zákonů České republiky*. 2008, částka 103. s. 4826, ISSN 1211-1244.

V České republice jsou rozlišovány tyto základní druhy středních škol:

- všeobecné (gymnázia),
- odborné (střední odborná škola),
- učňovské (střední odborná učiliště).⁵

ISCED 4 – Pomaturitní studium

Pomaturitní neboli postsekundární studium zajišťují střední školy a to po maturitě nebo po vyučení a slouží pro doplnění kvalifikace, rozšiřování znalostí nebo také jako rekvalifikace pro žáky či studenty, kteří již ukončili jiný typ středního vzdělávání.

ISCED 5 – Vysokoškolské vzdělávání, první stupeň

Do tohoto stupně vzdělání jsou zařazeny vysoké školy poskytující první stupeň terciálního vzdělávání. Všechny vysoké školy se řídí zákonem č. 111/1998 Sb. o vysokých školách, dále jsou podřízeny svým vlastním vnitřním předpisům, které musí schválit Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

Vysoké školy vyučují akreditované studijní programy (bakalářský a magisterský) a programy celoživotního vzdělávání.

Po úspěšném ukončení tohoto stupně vysokoškolského vzdělávání získají studenti titul bakalář (Bc.), inženýr (Ing.) nebo magistr (Mgr.).

Vysoké školy se podle právní formy dělí na veřejné, státní a soukromé vysoké školy, podle formy studia jsou rozdělovány na prezenční, kombinovanou nebo distanční formu studia.

Na základě Školského zákona se vysoké školy dělí také na univerzitní, které uskutečňují všechny typy studijních programů, vědeckou, výzkumnou a vývojovou činnost nebo uměleckou a další tvůrčí činnost a člení se na jednotlivé fakulty a dále se člení na neuniverzitní, které uskutečňují všechny typy studijních programů, provádějí výzkum, vědu a vývoj a nečlení se na jednotlivé fakulty.⁶

⁵ Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon) In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2008, částka 103. s. 4826, ISSN 1211-1244.

⁶ Zákon č. 111 ze dne 22. dubna 1998 o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1998, částka 39, ISSN 1211-1244.

ISCED 6 – Vysokoškolské vzdělávání, druhý stupeň

Do kategorie ISCED 6 zařazujeme vysokoškolské vzdělávání druhého stupně, tzv. doktorské studium. Doktorské studium je považováno za nejvyšší stupeň vysokoškolského vzdělávání, které je především zaměřeno na vědeckou, výzkumnou a samostatnou činnost. Po úspěšném ukončení tohoto stupně vzdělání studenti získají akademický titul "doktor", zkr. Ph.D., v oblasti teologické "doktor teologie", zkr. Th.D.

2.2 Zřizovatelé škol a školských zařízení

V České republice mohou zřizovat školy a školská zařízení veřejní, soukromí a církevní zřizovatelé dle platných právních předpisů a to zejména na základě těchto zákonů, vyhlášek a směrnic:

- zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon),
- zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů,
- Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích,
- zákon o státním rozpočtu,
- zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech),
- zákon č. 513/1991 Sb., Obchodní zákoník,
- zákon č. 306/1999 Sb. o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů,
- směrnice MŠMT č. j. 28 768/2005-45, která je nápomocná pro stanovení závazných zásad při provádění rozpisu finančních prostředků státního rozpočtu krajskými úřady,
- vyhláška č. 492/2005 Sb., o krajských normativech, ve znění pozdějších předpisů.

Veřejnými zřizovateli škol a školských zařízení jsou ministerstva, kraje, obce a dobrovolné svazky, obcí. Soukromými zřizovateli jsou soukromé právnické nebo fyzické osoby a církevními zřizovateli jsou registrované církve a náboženské společnosti, kterým bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy.

Všichni tito zřizovatelé zakládají školy a školská zařízení na základě právního postavení, jak jim umožňuje zákon. Následující tabulka představuje přehled zřizovatelů, jejich možnosti zakládání škol a školských zařízení dle právní formy a základní legislativní předpis, o který se při zřizování, vedení a organizaci daných škol opírají.

Tabulka 2.1: Přehled zřizovatelů, právní postavení a legislativa

Zřizovatel		Právní forma	Legislativa
VEŘEJNÝ	MŠMT	-Školská právnická osoba -Státní příspěvková organizace	Zákon č. 561/2004 Sb. (Školský zákon), § 8, odst. 2 -Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů
	MO, MV, MS, MPSV	Organizační složka státu	-Zákon č. 561/2004 Sb. (Školský zákon), § 8, odst. 5 -Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla)
	Kraje	-Školská právnická osoba	-Zákon č. 561/2004 Sb. (Školský zákon), § 8, odst. 1
	Obce a DSO	-Příspěvková organizace	-Zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
SOUKROMÝ	Fyzická osoba	Školská právnická osoba	Zákon č. 561/2004 Sb. (Školský zákon), § 8, odst. 6
	Právnická osoba		
CÍRKEVNÍ	Registrovaná církev	-Školská právnická osoba	-Zákon č. 561/2004 Sb. (Školský zákon), § 8, odst. 6
	Náboženské společnosti	-Právnická osoba	-Zákon č.90/2012 Sb. (zákon o obchodních korporacích)

Zdroj: Zákon č. 561/2004 SB., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), vlastní zpracování

2.2.1 Školská právnická osoba

Školská právnická osoba je podle *Školského zákona (2004, s. 45)* „*právníckou osobou zřízenou podle tohoto zákona, jejíž hlavní činností je poskytování vzdělávání podle vzdělávacích programů.*“

Jak je z tabulky č. 1 zřejmé, zřizovatelem školské právnické osoby může být tedy ministerstvo, kraj, obec nebo dobrovolný svazek obcí (dále jen „DSO“), dále jiná právnická nebo fyzická osoba.

Vznik a zrušení, popřípadě zánik, sloučení, splynutí či rozdělení školské právnické osoby se řídí podle obchodního zákoníku o založení, vzniku, zrušení a zániku obchodních společností a zákonem o přeměnách obchodních společností a družstev.

Školská právnická osoba může být zřízena jedním zřizovatelem na základě zřizovací listiny, nebo více zřizovateli a to zřizovatelskou smlouvou. Dnem výmazu z rejstříku školských právnických osob, školská právnická osoba zaniká, zániku předchází zrušení a to buď s likvidací, nebo bez likvidace.

Zřizovatel školské právnické osoby má zejména tyto pravomoci:

- vydává zřizovací listinu,
- rozhoduje o změnách zřizovací listiny,
- rozhoduje o jejím sloučení, splynutí rozdělení nebo zrušení,
- jmenuje a odvolává ředitele školské právnické osoby a dále mu stanovuje plat či mzdu,
- zřizuje-li školskou právnickou osobou ministerstvo, kraj, obec nebo DSO, pak schvaluje její rozpočet, zlepšený výsledek hospodaření a vytváření ostatních peněžních fondů,
- je-li zřizovatelem jiná právnická nebo fyzická osoba, pak jmenuje a odvolává členy rady.

V případě, že je zřizovatelem školské právnické osoby ministerstvo, kraj, obec nebo DSO, je orgánem ředitel, v ostatních případech, kdy je zřizovatelem školské právnické osoby jiná fyzická nebo právnická osoba, je hlavním orgánem ředitel a rada.

Hlavní příjmy školské právnické osoby tvoří zejména:

- finanční prostředky ze státního rozpočtu,
- finanční prostředky z rozpočtů územních samosprávných celků,
- příjmy z hlavní a doplňkové činnosti,
- finanční prostředky přijaté od zřizovatele,
- úplata za vzdělávání a školské služby,
- příjmy z majetku ve vlastnictví školské právnické osoby,
- dary, dědictví.

Školská právnická osoba vytváří povinné a nepovinné peněžní fondy. v případě, že je zřizovatelem školské právnické osoby ministerstvo, kraj, obec či DSO, povinně zřizuje

rezervní fond, investiční fond a fond kulturních a sociálních potřeb (FKSP). Školská právnická osoba zřizována jinou právnickou nebo fyzickou osobou zřizuje stejné fondy jako v případě, že je zřizovatelem ministerstvo, kraj, obec či DSO, pouze FKSP je pro něj nepovinný.⁷

Dalším příjmem školské právnické osoby může být příjem z její doplňkové činnosti. *Školský zákon (2004, s. 50) definuje doplňkovou činnost tak, že „nesmí být provozována způsobem, který by omezoval hlavní činnost školské právnické osoby nebo ohrožoval její kvalitu, rozsah a dostupnost. Doplňková činnost nesmí být financována z finančních prostředků státního rozpočtu přidělených podle tohoto zákona s výjimkou prostředků dočasně použitých k úhradě výdajů doplňkové činnosti, které nelze předem oddělit od výdajů hlavní činnosti a které je školská právnická osoba povinna vrátit do svého rozpočtu v příslušném čtvrtletí, nejpozději však do konce příslušného rozpočtového roku. Prostředky získané doplňkovou činností lze v průběhu příslušného kalendářního roku použít jen k úhradě výdajů doplňkové činnosti.“*

2.2.2 Příspěvková organizace

Příspěvková organizace je zřizována územními samosprávnými celky, jako jsou kraje, obce a dobrovolné svazky obcí. Tito zřizovatelé zřizují příspěvkovou organizaci ve své působnosti většinou jako neziskové organizace a řídí se zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Příspěvková organizace vzniká na základě zřizovací listiny a zápisem do obchodního rejstříku, jehož návrh podává zřizovatel.

Hospodaření příspěvkových organizací je dáno zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Podle Zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (2000, s. 30) „příspěvková organizace hospodaří s peněžními prostředky získanými vlastní činností a s peněžními prostředky přijatými z rozpočtu svého zřizovatele. Dále hospodaří s prostředky svých fondů, s peněžitými dary od fyzických a právnických osob, včetně peněžních prostředků poskytnutých z Národního fondu a ze zahraničí.

⁷ § 124 - § 140 Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon) In. *Sbírka zákonů České republiky*. 2008, částka 103. s. 4826, ISSN 1211-1244.

Příspěvková organizace dále hospodaří:

- *s dotací na úhradu provozních výdajů, které jsou nebo mají být kryty z rozpočtu Evropské unie, včetně stanoveného podílu státního rozpočtu na financování těchto výdajů,*
- *s dotací na úhradu provozních výdajů podle mezinárodních smluv, na základě kterých jsou České republice svěřeny peněžní prostředky z finančního mechanismu Evropského hospodářského prostoru, z finančního mechanismu Norska a programu švýcarsko-české spolupráce.*

Příspěvková organizace tvoří tyto peněžní fondy:

- *rezervní fond,*
- *fond investic,*
- *fond odměn,*
- *fond kulturních a sociálních potřeb.* “

2.2.3 Státní příspěvková organizace

Státní příspěvková organizace je zřizována některými ministerstvy České republiky a řídí se podle Školského zákona a zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

Státní příspěvkové organizace nakládají s finančními prostředky, které získaly ze své hlavní činnosti a také s finančními prostředky, které přijaly ze státního rozpočtu v rámci finančních vztahů se svým zřizovatelem.

Státní příspěvkové organizace dále nakládají s těmito prostředky:

- *prostředky ze svých fondů,*
- *prostředky, které obdrželi jinou činností,*
- *finanční dary, které získaly od FO nebo PO,*
- *finanční prostředky, které obdrželi ze zahraničí,*
- *finanční prostředky, které jim poskytly rozpočty ÚSC a státní fondy,*
- *finanční prostředky, které byly poskytnuty ČR z rozpočtu EU – z finančních mechanismů,*
- *finanční prostředky, které přijala příspěvková organizace z Národního fondu.*

Státní příspěvková organizace na základě svých vztahů se svým zřizovatelem hospodaří s těmito prostředky:

- příspěvkem na provoz, který je organizace poskytnut ze SR,
- individuálními a systémovými dotacemi na financování programů a akcí,
- odvody z odpisů,
- dotacemi na úhradu výdajů na provoz, které jsou z pravidla kryty z rozpočtů EU,
- dotacemi na úhradu výdajů na provoz dle mezinárodních smluv, na základě kterých jsou ČR svěřeny finanční prostředky z finančních mechanismů.

Státní příspěvková organizace vytváří ze zákona tyto peněžní fondy:

- rezervní fond,
- fond reprodukce majetku,
- fond odměn,
- FKSP (fond kulturních a sociálních potřeb).

Státní příspěvková organizace se řídí svým rozpočtem, který se stanovuje na každý rok a je sestavován jako vyrovnaný. Do nákladů a výnosů mohou být zahrnuty pouze ty služby, které odpovídají jejím hlavním činnostem.⁸

2.3 Státní správa a samospráva ve školství

Státní správa ve školství je vykonávána ve třech úrovních a to na úrovni ústřední, kterou organizuje MŠTM, dále na regionální úrovni organizovanou kraji a místní úrovni organizovanou obcemi.

Státní správu ve školství vykonává:

- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT),
- ředitel školy,
- obecní úřady obcí s rozšířenou působností,
- krajské úřady,
- Česká školní inspekce,
- jiné ústřední orgány státní správy (ministerstvo obrany, ministerstvo vnitra, ministerstvo spravedlnosti, ministerstvo zahraničních věcí).

⁸ § 53 - § 56 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.

2.3.1 Kompetence MŠMT

Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČR (1969) definuje roli MŠMT následovně: „ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy je ústředním orgánem státní správy pro předškolní zařízení, školská zařízení, základní školy, střední školy a vysoké školy, pro vědní politiku, výzkumu a vývoj, včetně mezinárodní spolupráce v této oblasti a pro vědecké hodnosti, pro státní péči o děti, mládež, tělesnou výchovu, sport, turistiku a sportovní reprezentaci státu. Ministerstvu školství mládeže a tělovýchovy je podřízena Česká školní inspekce.“

Podle Školského zákona MŠMT má např. tyto kompetence:

- zrušuje a zřizuje mateřské školy, základní školy, střední školy a to s vyučovacím jazykem národnostní menšiny, pokud je nezřídí obec, svazek obcí nebo kraj,
- zrušuje a zřizuje školy, jejichž činnost upravují mezinárodní smlouvy,
- přiděluje finanční prostředky, které byly vyčleněny ze státního rozpočtu předškolním institucím, školám a školským zařízením, jež jsou zřizovány ministerstvem,
- jmenuje a odvolává ředitele škol a školských zařízení, jež zřizuje,
- stanovuje normativy, tzn. roční objem mzdových prostředků,
- vypracovává dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy.⁹

2.3.2 Kompetence ředitele školy

Podle § 164 Školského zákona (2008, s. 4885) ředitel školy a školského zařízení např.:

- „rozhoduje ve všech záležitostech týkajících se poskytování vzdělávání a školských služeb pokud zákon nestanoví jinak,
- odpovídá za to, že škola a školské zařízení poskytuje vzdělávání a školské služby v souladu s tímto zákonem a vzdělávacími programy,
- odpovídá za odbornou a pedagogickou úroveň vzdělávání a školských služeb.“

Podle §165 Školského zákona (2008, s 4885) „ředitel školy a školského zařízení, které zřizuje stát, kraj, obec nebo svazek obcí např.:

- stanovuje organizaci a podmínky provozu školy a školského zařízení,
- odpovídá za použití finančních prostředků státního rozpočtu

⁹ § 169 Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon) In. *Sbírka zákonů České republiky*. 2008, částka 103. s. 4826, ISSN 1211-1244.

- *předkládá rozbor hospodaření podle závazné osnovy a postupu stanoveného ministerstvem.*“

Ředitel školy a školského zařízení dále rozhoduje např. o přijetí či ukončení dítěte předškolního vzdělávání, o odkladu povinné školní docházky, o přijetí k základnímu vzdělávání, vzdělávání ve střední škole nebo o přestupu oboru vzdělávání a přerušení vzdělávání či opakování ročníku.¹⁰

2.3.3 Kompetence obecního úřadu obce s rozšířenou působností

Podle § 35, zákona č. 128/2000 Sb., o obcích “do samostatné působnosti obce patří náležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy.

Obec v samostatné působnosti ve svém územním obvodu dále pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. Jde především o uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.“

Ve Školském zákoně je dále uvedeno, že obecní úřad obce s rozšířenou působností provádí zejména tyto úkony:

- zpracovává návrh rozpočtu finančních prostředků plynoucích ze státního rozpočtu,
- krajskému úřadu zpracovává a následně předkládá zprávy o finančním hospodaření s prostředky ze státního rozpočtu.¹¹

2.3.4 Kompetence krajského úřadu

Na základě zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, kraje v rámci samostatné působnosti zřizují odbory školství a tyto odbory mají dle Školského zákona např. tyto kompetence:

- zpracovávají Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v kraji, které předkládají ministerstvu a orgánům kraje ke schválení,
- každoročně vyhotovují výroční zprávu o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v kraji,

¹⁰ § 165 Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon) In. *Sbírka zákonů České republiky*. 2008, částka 103. s. 4826, ISSN 1211-1244.

¹¹ § 161 Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon) In. *Sbírka zákonů České republiky*. 2008, částka 103. s. 4826, ISSN 1211-1244.

- rozhodují o zřízení tříd nebo studijních skupin pro žáky či studenty se zdravotním postižením v rámci školy,
- na základě rozhodnutí zastupitelstva poskytují finanční prostředky ze státního rozpočtu školám, které byly zřízeny kraji nebo obcemi a kontroluje správné využití těchto prostředků,
- každoročně zpracovávají výroční zprávu o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v kraji, kterou předkládají zastupitelstvu kraje a ministerstvu,
- v rámci přímých výdajů na vzdělání stanovují krajské normativy, jako výši výdajů, které připadají na jednotku výkonu, tedy jednoho žáka za daný kalendářní rok.¹²

2.3.5 Kompetence České školní inspekce

Česká školní inspekce je podle Školského zákona správním úřadem, který má celostátní působnost a zároveň je organizační složkou státu a účetní jednotou.

Mezi kompetence České školní inspekce patří např.:

- zpracovávání koncepčních záměrů inspekční činnosti a systémů hodnocení vzdělávací soustavy,
- na základě informací o vzdělávání dětí, žáků či studentů a o činnosti škol a školských zařízení, které jsou zapsané ve školském rejstříku, vyhodnocuje efektivnost vzdělávací soustavy,
- zkoumá naplnění školního vzdělávacího programu,
- kontroluje dodržování předpisů vztahujících se k poskytování vzdělávání a dalších školských služeb.¹³

Samosprávu ve školství vykonává:

- obec/dobrovolný svazek obcí (DSO),
- kraj,
- školská rada.

¹² Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon) In. *Sbírka zákonů České republiky*. 2008, částka 103. s. 4826, ISSN 1211-1244.

¹³ § 173 Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon) In. *Sbírka zákonů České republiky*. 2008, částka 103. s. 4826, ISSN 1211-1244.

2.3.6 Kompetence kraje

Podle Školského zákona je kraj povinen zajistit takové podmínky, které budou vhodné pro uskutečňování středního a vyššího odborného vzdělávání. Kraj je dále povinen zajistit vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením, jazykové vzdělávání, základní umělecké a zájmové vzdělávání a výkon ústavní výchovy.

Kraj má právo zřizovat a zrušovat zejména tyto školy a školská zařízení:

- střední školy,
- vyšší odborné školy,
- mateřské školy, základní školy, střední školy a školská zařízení sloužící dětem a žákům se zdravotním postižením,
- speciální základní školy,
- jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky,
- dětské domovy,
- školy při zdravotnických zařízeních.¹⁴

2.3.7 Kompetence obce/dobrovolného svazku obcí

Školský zákon udává obcím povinnost zajistit podmínky pro plnění povinné školní docházky dětí a to s místem trvalého pobytu na území této dané obce a na základě této povinnosti musí každá obec zřídit základní školu.

V případě, že obec nezřídí základní školu, je povinna zajistit plnění povinné školní docházky dětí v základní škole, která je zřizována jinou obcí nebo DSO.

Jestliže se na území obce nachází více základních škol, vydává obec obecně závaznou vyhlášku o školských obvodech a spádových školách.¹⁵

¹⁴ § 181 Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon) In. *Sbírka zákonů České republiky*. 2008, částka 103. s. 4826, ISSN 1211-1244.

¹⁵ § 178 Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon) In. *Sbírka zákonů České republiky*. 2008, částka 103. s. 4826, ISSN 1211-1244.

Školské spádové obvody

Podle Školského zákona (2004, s. 68) se „na území obce, části obce nebo na území více obcí vymezují školské obvody spádové školy takto:

- *je-li v obci jedna základní škola zřízena obcí, tvoří školský obvod území obce,*
- *je-li v obci více základních škol zřizovaných obcí, stanoví obec školské obvody obecně závaznou vyhláškou,*
- *je-li na území svazku obcí jedna základní škola nebo více základních škol zřízených svazkem obcí nebo dojde-li k dohodě několika obcí o vytvoření společného školského obvodu jedné nebo více základních škol zřizovaných některých z těchto obcí, stanoví každá z dotčených obcí obecně závaznou vyhláškou příslušnou část školského obvodu,*
- *pokud obec nestanoví školský obvod spádové školy a je ohroženo plnění povinné školní docházky žáků, rozhodne o školském obvodu spádové školy krajský úřad v přenesené působnosti,*
- *školský obvod se nestanoví škole, která uskutečňuje vzdělávání výhradně podle vzdělávacího programu pro žáky se zdravotním postižením, a školám zřizovaným jinými zřizovateli než obcí nebo svazkem obcí.“*

V zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích je uvedeno, že „obec v samostatné působnosti ve svém územním obvodu dále pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. Jde především o uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.“

Z toho vyplývá, že obce pro stanovení školských spádových obvodů vydávají obecně závazné vyhlášky, což jim umožňuje tento zákon. Obecně závazné vyhlášky o spádových obvodech škol nesmí být v rozporu se zákonem a musí být v souladu nejen s jednotlivými ustanoveními školského zákona, ale také se všemi právními předpisy na úrovni „běžných“ zákonů a samozřejmě rovněž zákonů ústavních.

2.3.8 Kompetence školské rady

Školskou radu zřizuje její zřizovatel a to vždy při zakládání základních, středních nebo vyšších odborných škol.

Podle §168 školského zákona (2008, s 4887) školská rada např.:

- „vyjadřuje se k návrhům školních vzdělávacích programů a k jejich následnému uskutečňování,
- schvaluje výroční zprávu o činnosti školy,
- schvaluje školní řád, ve středních a vyšších odborných školách stipendijní řád a navrhuje jejich změny,
- projednává návrh rozpočtu právnické osoby na další rok, vyjadřuje se k rozboru hospodaření a navrhuje opatření ke zlepšení hospodaření.“

2.4 Základní školství

V roce 1774 zavedla Marie Terezie v Čechách povinnou školní docházku a tím vyjádřila zájem státu na vzdělání svého obyvatelstva. Takto zavedená povinná školní docházka prochází mnohými změnami a vývojem až do 90. let, kdy bylo všeobecným školním řádem ustanoveno povinných devět let školní docházky.

Nynější podobu základního školství definuje Školský zákon, ve kterém je stanoveno, že základní vzdělávání je povinné, plynule navazuje na předškolní vzdělávání, probíhá na základních školách a že je povinná školní docházka rozdělena do dvou stupňů. Od šesti let dítěte začíná první stupeň (1. – 5. třída), druhý stupeň pak obvykle v deseti letech dítěte (6. - 9. třída).¹⁶

Školský zákon (2004, s. 16) dále upravuje povinnou školní docházku například takto:

- „povinná školní docházka se vztahuje na státní občany České republiky a na občany jiného členského státu Evropské unie, kteří na území České republiky pobývají déle než 90 dnů,
- povinná školní docházka začíná počátkem školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne šestého roku věku, pokud mu není povolen odklad,

¹⁶ Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon) In. *Sbírka zákonů České republiky*. 2008, částka 103. s. 4826, ISSN 1211-1244.

- *zákonný zástupce je povinen přihlásit dítě k zápisu k povinné školní docházce, a to v době od 15. ledna do 15. února kalendářního roku, v němž má dítě zahájit povinnou školní docházku,*
- *žák plní povinnou školní docházku v základní škole zřízené obcí nebo svazkem obcí se sídlem ve školském obvodu, v němž má žák místo trvalého pobytu (dále jen „spádová škola“), pokud zákoný zástupce nezvolí pro žáka jinou než spádovou školu,*
- *ředitel spádové školy je povinen přednostně přijmout žáky s místem trvalého pobytu příslušném školského obvodu.*

2.4.1 Financování základního školství

Školství je považováno za jedno z nejdůležitějších odvětví veřejného sektoru. Vzdělání je tedy statkem veřejným. Charakteristickými znaky veřejného statku jsou jeho tržní neprůchodnost (tzv. netržní statek), spotřebovává se kolektivně, je užitečný celé společnosti a jeho zabezpečování je v zájmu všech.¹⁷

Jak již bylo zmíněno výše, většina základních škol v ČR je zřizována obcemi jako příspěvkové organizace, které mají právní subjektivitu a zapisují se na návrh zřizovatele do obchodního rejstříku. Tyto příspěvkové organizace zabezpečují zejména neziskové činnosti.

Příspěvkové organizace územně samosprávných celků dosahují ze své činnosti tržeb, prostřednictvím kterých hradí své náklady. Tyto vlastní příjmy jim ve většině případů na hrazení svých nákladů nestačí, proto jim musí jejich zřizovatel (obce, popř. kraje) poskytnout další finanční prostředky, konkrétně na provoz a investice.¹⁸ Tyto finanční prostředky představují jednu z hlavních příjmových skupin škol a školských zařízení. Obce či kraje jako zřizovatelé škol a školských zařízení poskytují tedy finanční prostředky jako neinvestiční výdaje svým svěřeným školám a školským zařízením např. na opravy a údržby budov a pozemků patřící k těmto budovám, na provozní výdaje jako jsou výdaje na teplo a energie, dále služby či materiál, nájemné, nákupy neinvestičního majetku, náklady na pokrytí odpisů apod.

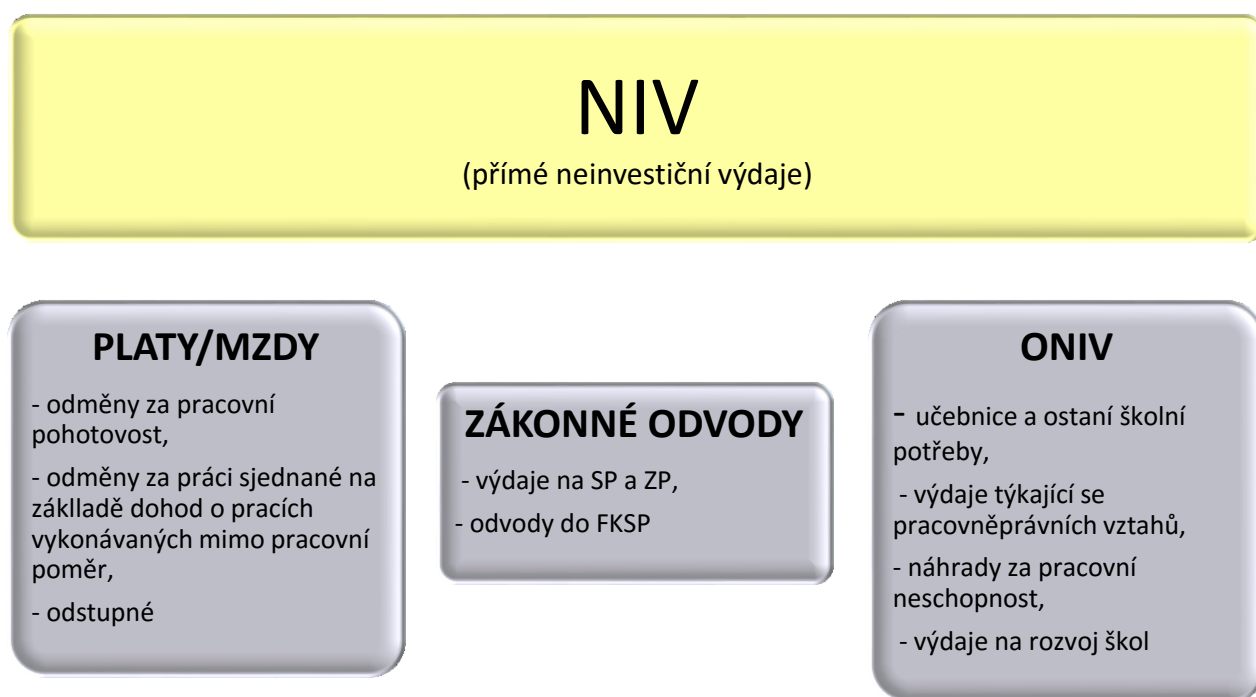
¹⁷ PEKOVÁ, J., Pilný, J., Jetmar, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru, 3. přepracované vydání*, Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

¹⁸ PEKOVÁ, J. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 588 s. ISBN 978-80-7357-698-1.

Základní a tedy nejdůležitější složkou financování školství jsou finanční prostředky přidělené kapitole 333 – resortu Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy, které byly přiděleny na základě schváleného státního rozpočtu (SR). Z této kapitoly jsou finančně zajišťovány zejména školské úseky v oblasti regionálního školství, tedy školy a školská zařízení zapsaná ve školském rejstříku. Hlavní výdaje kapitoly 333 směřují na tzv. přímé neinvestiční výdaje (NIV) na vzdělávání pro školy a školská zařízení zřizované obcemi, svazky obcí a kraji. Dále jsou z této kapitoly poskytovány dotace soukromým a církevním školám.¹⁹

Následující obrazové schéma znázorňuje, jak jsou jednotlivé přímé neinvestiční výdaje členěny.

Obrázek 2.1: Schéma přímých neinvestičních nákladů (NIV)

Zdroj: MŠMT – přímé neinvestiční výdaje, vlastní zpracování

Z rozpočtu MŠMT, kapitoly 333, jsou přerozdělovány přímé neinvestiční výdaje (NIV) mezi odbory školství jednotlivých krajských úřadů, a tyto výdaje jsou členěny do tří skupin. První skupina tvoří výdaje na platy či mzdy zaměstnanců škol a školských zařízení. Z těchto finančních prostředků jsou hrazeny zejména odměny za pracovní pohotovost,

¹⁹ Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy: *Ekonomika školství* [online]. [cit. 2015-10-28]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/ekonomika-skolstvi>.

odstupné a odměny za práci, která byla sjednána na základě dohod o pracích, jejichž výkon je nad rámec pracovního poměru.

Druhou skupinu přímých neinvestičních výdajů tvoří výdaje na zákonné odvody, do kterých jsou zařazeny především úhrady za sociální a zdravotní pojištění a příspěvky do fondu kulturních a sociálních potřeb.

Poslední skupinou přímých neinvestičních výdajů jsou tzv. ostatní přímé neinvestiční náklady (ONIV) do kterých jsou zařazeny výdaje na učebnice a školní potřeby, výdaje na rozvoj škol či náhrady za pracovní neschopnost.²⁰

Hlavními výdajovými položkami (přímé neinvestiční náklady) na provoz základních škol zřizované obcemi a kraji tedy jsou:

▪ mzdové náklady,	▪ daně a poplatky,
▪ sociální pojištění (SP),	▪ služby, cestovní náklady,
▪ zdravotní pojištění (ZP),	▪ ostatní náklady,
▪ náklady na energii,	▪ přiděl do fondu kulturních a
▪ náklady na materiál,	sociálních služeb (FKSP).

Hlavními příjmovými položkami základních škol zřizovaných obcemi a kraji jsou:

- dotace krajských úřadů,
- úroky z vlastních peněžních prostředků,
- příjmy z prodeje materiálu a majetku,
- ostatní výnosy.²¹

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy každoročně v souladu s §161 Školského zákona stanovuje závazné republikové normativy. Tyto normativy jsou nástrojem pro rozpis peněžních prostředků, které jsou vyčleněny v rozpočtu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy pro regionální školství územních samosprávných celků a které putují do rozpočtů každého kraje.

Financování základních škol ze státního rozpočtu se tedy provádí na základě tzv. normativního financování, které se opírá o Školský zákon. V § 161 *Školského zákona*

²⁰ § 160 Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon) In. *Sbírka zákonů České republiky*. 2008, částka 103. s. 4826, ISSN 1211-1244.

²¹ PEKOVÁ, J., Pilný, J., Jetmar, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru, 3. přepracované vydání*, Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

(2004, s. 59) je uvedeno, že „republikové normativy stanoví ministerstvo jako výši výdajů připadajících na vzdělávání a školské služby pro jedno dítě, žáka nebo studenta příslušné věkové kategorie v oblasti předškolního vzdělávání, základního vzdělávání, středního vzdělávání a vyššího odborného vzdělávání na kalendářní rok a zveřejňuje je ve věstníku.“

Poté, co MŠMT stanoví závazné republikové normativy, krajský úřad má povinnost stanovit tzv. krajské normativy, které jsou stanoveny stejně jako republikové normativy, tedy jako výše výdajů, jež jsou shodné s republikovými normativy, taktéž tyto výdaje připadají na jednotku výkonu za kalendářní rok, jsou stanoveny prováděcím právním předpisem a jsou krajskými úřady zveřejněny. § 161 Školského zákona stanovuje, že jednotkou výkonu pro účely stanovení krajských normativů je jedno dítě, žák, student, ubytovaný, stravovaný, lůžko, třída, studijní skupina, oddělení nebo jiná jednotka stanovená zvláštním právním předpisem. Dále je v § 161 Školského zákona uvedeno, že součástí těchto krajských normativů se stanovují také příplatky na speciální vzdělávací potřeby nezbytné pro děti, žáky či studenty.²²

Krajské úřady při stanovování krajských normativů závazně vychází z vyhlášky č. 492/2005 Sb. o krajských normativech a dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v daném kraji, jež vyplývá ze Školského zákona.

Z vyhlášky 492/2005 Sb. o krajských normativech vyplývá, že krajské úřady mají povinnost uveřejnit výši krajských normativů do 30-ti dní ode dne obdržení rozpisu republikových normativů MŠMT. Rozhodnými ukazateli při stanovování krajských normativů jsou podle §2 vyhlášky 492/2005 o krajských normativech tyto ukazatele:

- průměrný počet výkonových jednotek na 1 pedagogického pracovníka (Np),
- průměrný počet výkonových jednotek na 1 nepedagogického pracovníka (No),
- průměrná měsíční výše platu pedagogického pracovníka (PP),
- průměrná roční výše ostatních neinvestičních výdajů ze státního rozpočtu na jednotku výkonu (ONIV).²³

Základním ukazatelem pro výpočet krajských normativů je ukazatel Np, tedy průměrný počet výkonových jednotek na 1 pedagogického pracovníka. Tento ukazatel

²² § 161 Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon) In. *Sbírka zákonů České republiky*. 2008, částka 103. s. 4826, ISSN 1211-1244.

²³ Vyhláška 492/2005 Sb. o krajských normativech, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2016-03-12]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=60652&nr=492~2F2005&rpp=15#local-content>.

se podle § 2 vyhlášky 492/2005 Sb. o krajských normativech (2005, s. 10) stanoví z těchto ukazatelů:

- *průměrného počtu dětí, žáků nebo studentů ve třídě, studijní skupině nebo oddělení v příslušném oboru vzdělání ve školách v rámci kraje nebo ve třídě nebo oddělení v příslušném typu školského zařízení v rámci kraje (Ž),*
- *průměrného počtu vyučovacích hodin ve třídě, studijní skupině nebo oddělení za týden vyplývajících z příslušného rámcového nebo akreditovaného vzdělávacího programu (dále jen "vzdělávací program") nebo oboru vzdělání včetně nezbytného dělení tříd, studijních skupin nebo oddělení, popřípadě vyplývajících ze zvláštního právního předpisu (H),*
- *průměrného týdenního rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické nebo pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků stanoveného zvláštním právním předpisem (VP). “*

Jak již bylo uvedeno, MŠMT poskytuje odborům školství jednotlivých krajských úřadů finanční dotace, které jsou následně přerozděleny základním školám zřizovaných obcemi či kraji, a to podle pravidla normativního financování, tedy podle počtu žáků v daných školách. Proto je v této oblasti velice důležité sledovat demografický vývoj počtu žáků, neboť tento vývoj má přímou souvislost s financováním základních škol.

2.5 Demografický vývoj populace

Demografie je společensko-vědní obor zabývající se studiem lidských populací. Předmětem demografie je studování lidských populací zaměřující se především na jejich velikost, strukturu a rozmístění, dále také na jejich proměny v daném čase.

Objektem demografie jsou lidské populace, tedy obyvatelstvo, a zejména jeho populační reprodukce, tzn. proces rození a umírání.

Všechny demografické jevy jsou ovlivňovány zejména politickými, ekonomickými, sociálními a kulturními faktory.

V demografii jsou rozlišovány tyto základní demografické ukazatelé:

▪ narození,	▪ potrat,	▪ ovdovění,
▪ úmrtí,	▪ rozvod,	▪ nemoc.
▪ sňatek,		

Pro statistické účely a zaznamenávání demografických dat se v České republice nejčastěji používají tyto prameny:

- sčítání lidu,
- běžná evidence přirozené měny (zahrnuje porodnost, sňatečnost, úmrtnost, rozvodovost, potratovost, nemocnost, nezahrnuje migraci),
- běžná evidence migrací,
- populační, zdravotnický nebo pracovní registr.²⁴

Evidenci přirozené měny provádí v České republice matriky, které jsou zřizovány městskými nebo obecními úřady a řídí se zákonem č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů.

Za klíčové demografické procesy jsou považovány plodnost, porodnost a úmrtí. Tyto jevy jsou považovány za základ demografické reprodukce.

Plodnost, odborným názvem fertilita, je průměrný ukazatel skutečného počtu všech narozených dětí připadajících na jednu ženu. Porodnost, odborným názvem natalita, je ukazatel počtu narozených dětí připadajících na 1000 obyvatel.

Věková struktura představuje výchozí uspořádání demografických dat, znázorňuje se pomocí věkové pyramidy a to obvykle pro daný časový úsek a území. Nejběžnější členění věkové struktury je podle věku a pohlaví (muži, ženy) obyvatelstva. Pro výzkumné účely se obyvatelstvo rozděluje podle věku do tří základních skupin:

- dětská (0-14 let),
- reprodukční (15-49 let),
- postreprodukční (50 a více let).

Každý demografický jev musí být přesně časově určen, aby bylo snadné ho zařadit, proto je důležitým ukazatelem v oblasti demografie čas. Z tohoto důvodu jsou rozlišována dvě časová hlediska, kalendářní čas a doba.

Kalendářní čas nejčastěji zaznamenává období kalendářního času, tj. kalendářní rok trvající 365 dní, nebo přesný okamžik kalendářního času, tj. konkrétní časový bod.

²⁴ ŠOTKOVSKÝ, Ivan. *Demografie: teorie a praxe v regionálních souvislostech*. 1. vyd. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2013, 200 s. ISBN 978-80-248-3158-9.

Doba představuje dobu uplynutí od začátku události až k jejímu konci, jako dějová následnost.²⁵

Dá se říci, že demografický vývoj je součástí všech veřejných systémů a proto ovlivňuje všechny důležité oblasti veřejného dění. Vlivem demografického vývoje je ovlivňována nejenom oblast školství, ale také zdravotnictví, zaměstnanosti, sociální péče, důchodového systému, apod.

Změny v demografickém vývoji se nejdříve projeví v oblasti vzdělávání. Vývoj plodnosti a porodnosti má výraznou vazbu na vzdělávací systém, ve kterém sledujeme pokles nebo nárůst žáků či studentů ve školách a samozřejmě změny, které se odrážejí také ve vývoji struktury absolventů a to v jednotlivých úrovních vzdělání.

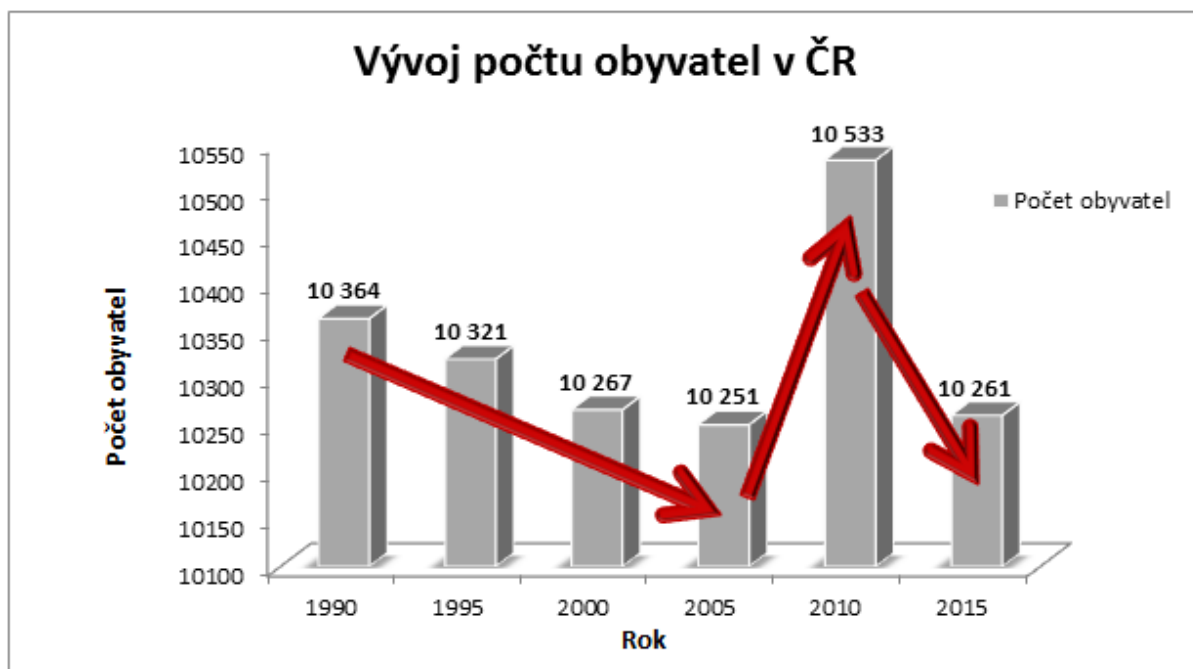
²⁵ ŠOTKOVSKÝ, Ivan. *Demografie: teorie a praxe v regionálních souvislostech*. 1. vyd. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2013, 200 s. ISBN 978-80-248-3158-9.

3 Analýza demografického vývoje a jeho vliv na regionální síť základních škol

Vzhledem k tomu, že Českou republiku provází od 90. let nepříznivý demografický vývoj v podobě stárnutí populace a poklesu porodnosti, je velice nezbytné, aby odpovědné složky, jako je stát a jim podřízené úřady začaly na tuto skutečnost přiměřeně reagovat a chovat se strategicky, tedy efektivně. v oblasti školství to znamená, aby se tyto odpovědné úřady ve své působnosti zaměřily především na dlouhodobou prognózu demografického vývoje dětské a reprodukční složky a optimalizaci počtu škol, v lepším případě určitým způsobem zajistili jejich širší využití.

Graf č. 3.1 znázorňuje vývoj počtu obyvatel v České republice. Z grafu je zřejmé, že počet obyvatel od roku 1990 výrazně klesá. Tento záporný jev je dán především nízkou natalitou, tedy snižujícím se počtem živě narozených dětí. K poklesu porodnosti může docházet z různých příčin, např. špatný ekonomický vývoji či nedostatečné sociální programy podporující rodiny s dětmi.

Graf 3.1: Vývoj počtu obyvatel v ČR v období 1990 – 2015, (v tis. obyvatel)

Zdroj: Český statistický úřad - vybrané demografické údaje, vlastní zpracování

Od roku 2005 do roku 2010 procházela Česká republika tzv. „baby-boomem“. v tomto období byl v ČR zaznamenán ve vývoji počtu obyvatel bilanční obrat, ve kterém se zde

narodilo nejvíce dětí za posledních 15 let. Tento stav byl způsobem zejména porodností tzv. silných ročníků, tedy žen narozených v 80. letech.

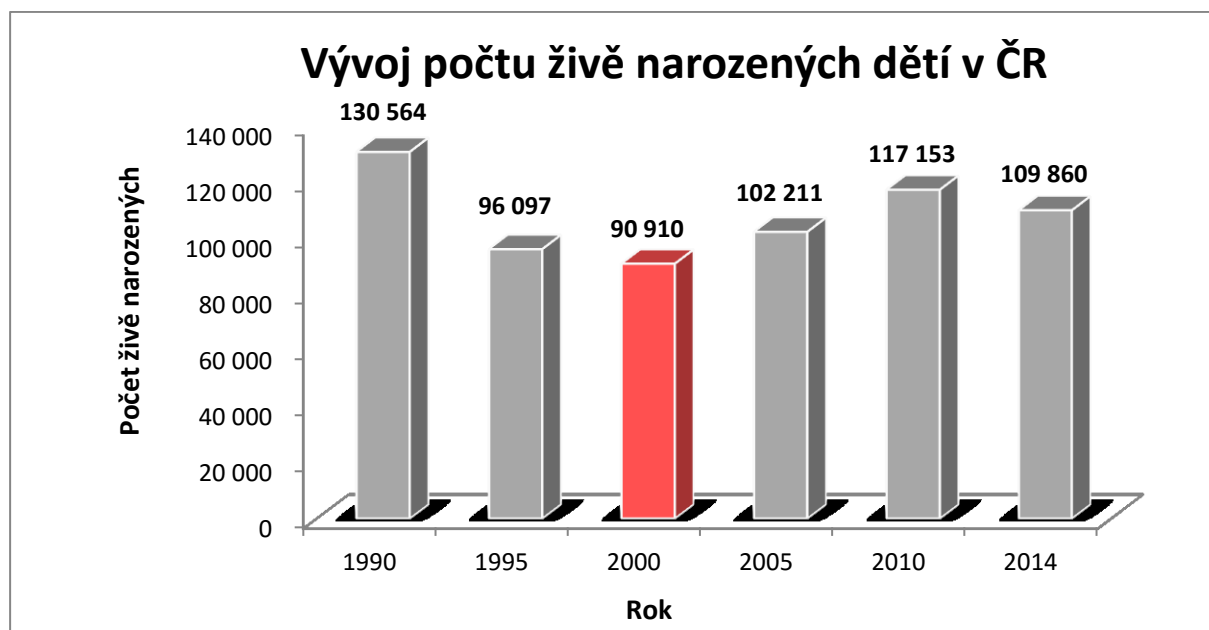
Od roku 2010 začal „baby-boom“ polevovat a porodnost opět výrazně pociťovala klesající tendenci, zejména proto, že ve věku potencionálních matek byly kolem roku 2010 ženy z populačně slabších ročníků.

Prognózy vývoje obyvatelstva ČR republiky do roku 2070 předpokládají populační růst. Na konci prognózovaného období by v České republice mělo žít až 13 mil. obyvatel.²⁶

Jak již bylo uvedeno, demografický vývoj populace má v neposlední řadě velký vliv na oblast školství. Pokles natality se projevuje v poklesu počtu žáků a tím v poklesu finančních dotací školám. V případě, že se sníží počet žáků na hranici, kdy zřizovatelé nebudou schopni své školy financovat, budou nuceni optimalizovat počty škol a školských zařízení a budou přinuceni propouštět své zaměstnance, aby snížili své náklady.

Ukazatel počtu živě narozených dětí je nejdůležitějším ukazatelem pro prognózy následného vývoje počtu žáků základních škol. Graf č. 3.2 znázorňuje vývoj počtu živě narozených dětí v České republice od roku 1990 do roku 2014.

Graf 3.2: Vývoj počtu živě narozených dětí v ČR v období 1990 - 2014

Zdroj: Český statistický úřad – obyvatelstvo (roční časové řady), vlastní zpracování

²⁶ BORIS BURCIN, Tomáš Kučera a SPOLUPRÁCE DUŠAN DRBOHLAV. *Perspektivy populačního vývoje České Republiky na období 2003-2065*[online]. 1. vyd. Praha. [cit. 2016-02-16]. nakl. DemoArt pro Přírodovědeckou fakultu Univerzity Karlovy v Praze, 2003. ISBN 8086746011.

Z grafu č. 3.2, pro který byly použity doposud možné údaje dostupné z Českého statistického úřadu, je zřejmé, že od roku 1990 došlo v průběhu deseti let, tedy do roku 2000 k velkému poklesu počtu živě narozených dětí. V roce 2000 se živě narodilo celkem 90 910 dětí, což je v porovnání s rokem 1990, kdy se narodilo celkem 130 564 dětí, přesně o 39 654 dětí méně.

Od roku 2000 do roku 2010 je zaznamenán patrný nárůst absolutního počtu živě narozených dětí. v roce 2010 je evidováno celkem 117 153 živě narozených dětí, což je oproti roku 2000, ve kterém bylo narozeno 90 910 dětí, celkem o 26 243 živě narozených dětí více.

Od roku 2010 počet živě narozených dětí opět začal klesat. V roce 2014 se v České republice živě narodilo celkem 109 860 dětí, což je oproti roku 2010 přesně o 7 293 živě narozených dětí méně.

Podle vývoje počtu živě narozených dětí v jednotlivých letech jsou pragmatiky vyhotovovány demografické studie o předpokladu počtu žáků, jež nastoupí v příslušném roce do škol a školských zařízení.

Následující tabulka představuje přehled počtu základních škol dle zřizovatelů na centrální úrovni, tedy za celou Českou republiku a vývoj počtu žáků v těchto školách ve sledovaném období, tj. školní rok 2010/2011 – 2014/2015.

Tabulka 3.1: Vývoj počtu základních škol v ČR a jejich žáků dle zřizovatelů, školní rok 2010/2011 - 2014/2015, (v tis. obyvatel)

Zřizovatel	Školní rok									
	2010/2011		2011/2012		2012/2013		2013/2014		2014/2015	
	Celkem školy	Celkem žáků	Celkem školy	Celkem žáků	Celkem školy	Celkem žáků	Celkem školy	Celkem žáků	Celkem školy	Celkem žáků
MŠMT	51	1540	48	1 464	46	1 344	45	1315	45	1 334
Obec	3 655	754 212	3 645	759 597	3 634	773 528	3 628	792 805	3 624	816 502
Kraj	297	22 344	291	21 564	282	20 338	274	19 820	270	19 425
Privátní sektor	40	6 129	42	6 542	42	7 017	42	7 731	43	8 805
Církev	80	5 261	85	5 475	91	5 723	105	5 983	124	6 313

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2010/2011-2014/2015 - výkonové ukazatele, vlastní zpracování

Z tabulky č. 3.1 vyplývá, že počet základních škol v průběhu pěti let klesá u tří zřizovatelů, u dvou naopak nastává nárůst v počtu zřízených škol. Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy bylo ve školním roce 2010/2011 zřizovatelem celkem 51 základních škol. Ve školním roce 2014/2015 snížilo počet základních škol na 45, což znamená, že došlo

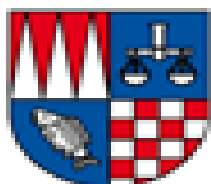
k snížení počtu zřízených základních škol tímto zřizovatelem o 6 škol. V průběhu těchto pěti let klesl počet žáků o 206.

Obce a kraje také počet zřízených základních škol od školního roku 2010/2011 do školního roku 2014/2015 mírně zredukoval. V průběhu sledovaných pěti let došlo k úbytku základních škol zřizovaných obcemi o 31 škol, počet žáků naopak stoupl o 62 290 žáků. Kraje během sledovaného období ukončili činnost celkem 27 základním školám a počet žáků se snížil celkem o 2 919 žáků.

Naopak církev a soukromý sektor, ve sledovaném období počty zřízených základních škol navyšovaly. v období mezi školními roky 2010/2011 – 2014/2015 byly zřízeny navíc 3 církevní školy, což můžeme považovat za zanedbatelný nárůst oproti 44 nově zřízeným základním školám v soukromém sektoru.

3.1 Vliv demografického vývoje městského obvodu Ostrava – Jih na základní školství

Tato diplomová práce se zaměřuje na demografický vývoj Moravskoslezského kraje města Ostravy, konkrétně městského obvodu Ostrava - Jih a jeho dopady na oblast školství.

OSTRAVA!!!
OSTRAVA-JIH

Městský obvod Ostrava – Jih zaujímá plochu 17 km², rozkládající se na území pěti městských částí: Hrabůvka, Dubina, Bělský les, Zábřeh a Výškovice. Město Ostrava má celkem 23 městských obvodů, z nichž městský obvod Ostrava – Jih je považován za její nejlidnatější území. K 1. lednu 2016 bylo přihláшено k trvalému pobytu na území tohoto městského obvodu přesně 107 055 obyvatel (vč. cizinců).²⁷

²⁷ Statutární město Ostrava - oficiální portál: *Základní informace o městském obvodu Ostrava - Jih* [online]. Ostrava [cit. 2016-02-16]. Dostupné z: <https://ovajih.ostrava.cz/cs/o-jihu/zakladni-udaje>

Tabulka 3.2: Vývoj počtu obyvatel na území městského obvodu Ostrava – Jih v období 2012 - 2016

Rok	Počet obyvatel			
	Občané do 15 let	Občané od 15 let	Cizinci	Celkem obyvatel
2011	13 810	94 507	4 043	112 360
2012	13 620	92 813	3 965	110 398
2013	13 589	93 138	3 616	110 343
2014	13 475	92 171	3 621	109 267
2015	13 284	91 375	3 468	108 127
2016	13 263	90 346	3 446	107 055

Zdroj: Statutární město Ostrava, počet obyvatel ve správním obvodu k 1. 1. každého roku., vlastní zpracování

Z tabulky č. 3.2 je patrné, že počet obyvatel v městském obvodě Ostrava – Jih výrazně klesá. Na začátku sledovaného období, tj. v roce 2011 čítal městský obvod celkem 112 360 obyvatel a od tohoto roku zde panuje záporný vývojový trend v populačním vývoji. Na počátku roku 2016 je k trvalému pobytu na tomto území přihláшено o 3 343 obyvatel méně, tj. celkem 107 055 obyvatel.

Z hlediska zhodnocení demografického vývoje populace je vhodnější využít delší časové řady, proto je v následujícím grafu znázorněn populační vývoj městského obvodu Ostrava jih v letech 2000-2015.

Graf 3.3: Vývoj počtu obyvatel městského obvodu Ostrava - Jih v letech 2000 – 2015

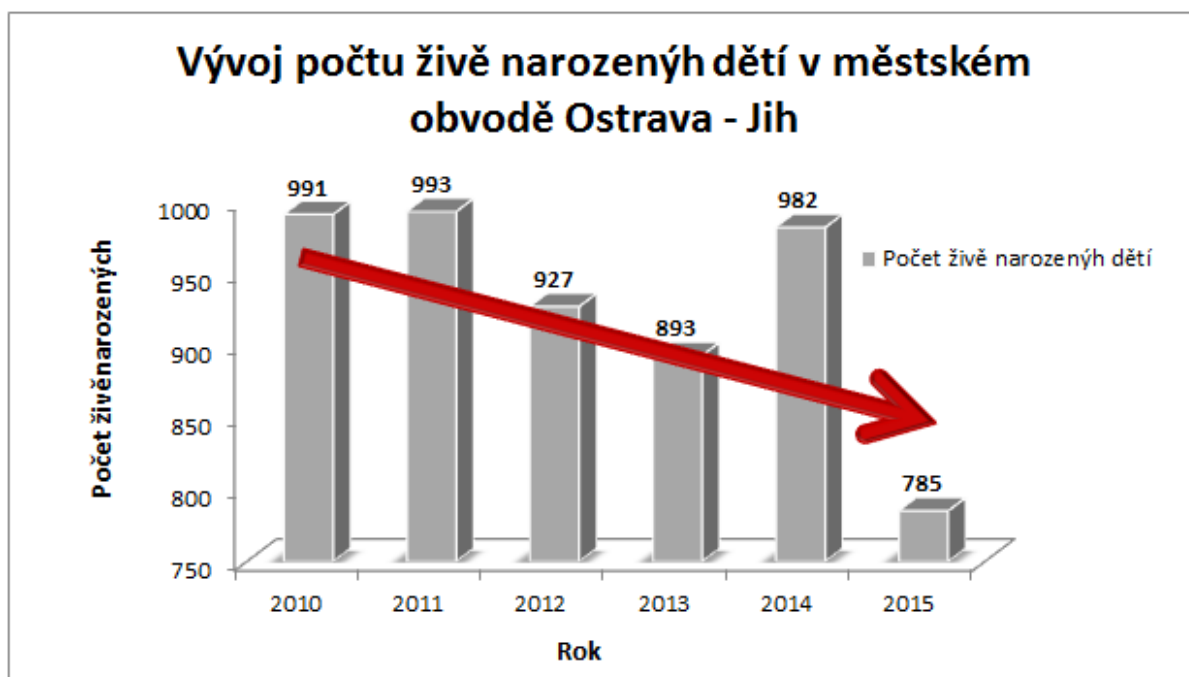
Zdroj: Statutární město Ostrava, počet obyvatel ve správním obvodu k 1. 1. každého roku., vlastní zpracování

Z grafu číslo 3.3 vyplývá, že klesající demografický vývoj obyvatel městského obvodu Ostrava - Jih má zápornou tendenci již od roku 2000. Od začátku sledovaného období, tj. od roku 2000 klesl počet obyvatel z 117 996 osob na 107 055 osob, tj. celkem o 10 941 osob méně.

Při porovnání populačního vývoje celé České republiky s populačním vývojem městského obvodu Ostrava – Jih může být konstatováno, že vývoj populace v tomto obvodu nekopíruje vývoj v rámci celé České republiky. Vývojová křivka má zde daleko větší klesající tendenci a není způsobena pouze nízkou porodností, ale ovlivňuje ji zde také negativní migrační trend, např. v podobě stěhování obyvatel za lepším zaměstnáním, za studiem, atd..

Jak již bylo řečeno v úvodu, ukazatel vývoje počtu živě narozených dětí představuje nejdůležitější ukazatel strategického plánování vývoje vzdělávací soustavy. Proto je velice důležité průběžně tento stav analyzovat a vyhodnocovat budoucí naplněnost škol a školských zařízení. Graf č. 3.4 znázorňuje vývoj počtu živě narozených dětí městského obvodu Ostrava – Jih v letech 2010-2015.

Graf 3.4: Vývoj počtu živě narozených dětí v městském obvodě Ostrava – Jih, v období 2010 - 2015

Zdroj: Interní materiály ÚMoB Jih – vývoj počtu živě narozených dětí k 25.10.2015, vlastní zpracování

Z grafu č. 3.4 je zřejmé, že v roce 2011 byl zaznamenán nejvyšší počet živě narozených dětí v městském obvodě Ostrava – Jih. Následující dva roky docházelo k poklesu porodnosti a počet živě narozených dětí v roce 2012 oproti předcházejícímu roku 2011 klesl

počet živě narozených dětí na 927 dětí, tedy celkem došlo k poklesu o 66 dětí. V roce 2013 se narodilo celkem 893 dětí a došlo tak k poklesu oproti předcházejícímu roku celkem o 34 dětí.

V roce 2014 se počet živě narozených dětí v tomto obvodě přibližně vrátil na úroveň roku 2011, ve kterém byl ve sledovaném období zaznamenán nejvyšší počet živě narozených dětí. Od roku 2013 do roku 2014 byl zaznamenán nárůst počtu živě narozených o 89 dětí, celkem tedy na 982 dětí.

Od roku 2014 byl v městském obvodě Ostrava – Jih evidován doposud největší pokles v počtu živě narozených dětí. V roce 2015 se živě narodilo pouze 785 dětí, což je o 197 dětí méně než v předcházejícím roce, ve kterém se narodilo 982 dětí.

Městský obvod Ostrava – Jih k 1. lednu 2016 zřizuje celkem 7 samostatných základních škol, 12 základních škol, jejichž součástí je mateřská škola a 7 samostatných mateřských škol, jejichž rozmístění a zaměření je znázorněno v následující tabulce č. 3.3.

Tabulka 3.3: Přehled samostatných MŠ městského obvodu Ostrava - Jih

Městská část	Název příspěvkové organizace	Adresa	Zaměření mateřské školy
Hrabůvka	Mateřská škola Harmonie	Zlepšovatelů 27, Ostrava-Hrabůvka	Školní vzdělávací program "Jdeme společnou cestou zdraví"
	Mateřská škola Adamusova	Adamusova 7, Ostrava - Hrabůvka	Školní vzdělávací program "Barevný svět"
Dubina	Mateřská škola A. Gavlase	J. Maluchy 13, Ostrava - Dubina	Školní vzdělávací program "Rok se sedmikráskou"
	Mateřská škola F. Formana	F. Formana 13, Ostrava - Dubina	Školní vzdělávací program "Duhová školka"
Zábřeh	Mateřská škola Volgogradská	Volgogradská 4, Ostrava - Zábřeh	Školní vzdělávací program "Jednou budu školákem"
	Mateřská škola Za Školou	Za Školou 1, Ostrava - Zábřeh	Školní vzdělávací program "Náš svět"
Výškovice	Mateřská škola Staňkova	Staňkova 33, Ostrava - Výškovice	Školní vzdělávací program "Školka plná pohody, školka plná pohádek"

Zdroj: Ostrava – Jih, oficiální portál, školy a školská zařízení, vlastní zpracování, údaj platný k 1. lednu 2016

Tabulka č. 3.3 uvádí přehled samostatných mateřských škol a jejich zaměření, dle městských částí, jejichž zřizovatelem je městský obvod Ostrava – Jih.²⁸

²⁸ Statutární město Ostrava - oficiální portál: *Mateřské školy obvodu Ostrava - Jih* [online]. [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <https://ovajih.ostrava.cz/cs/informacni-rozcestnik/deti-a-mladez/skoly-a-skolska-zarizeni/materske-skoly-obvodu-ostrava-jih>

Následující tabulka znázorňuje přehled základních škol a základních škol, jejichž součástí jsou mateřské školy městského obvodu Ostrava – Jih, k 1. lednu 2016.

Tabulka 3.4: Přehled základních škol a základních škol vč. mateřských škol městského obvodu Ostrava – Jih

Městská část	Název příspěvkové organizace	Adresa	Zaměření školy
H R A B Ů V K A	Základní škola a mateřská škola	A. Kučery 20, Ostrava Hrabůvka	bez speciálního zaměření
	Základní škola a mateřská škola	Krestova 36A, Ostrava Hrabůvka	rozšířená výuka VV a HV
	Základní škola a mateřská škola	Mitušova 8, Ostrava Hrabůvka	regionální historie
	Základní škola a mateřská škola	Mitušova 16, Ostrava Hrabůvka	rozšířená výuka cizího jazyka od 1. roč. (anglický, ruský, francouzský a německý jazyk)
	Základní škola a mateřská škola MUDr. Emílie Lukášové	Klegova 29, Ostrava Hrabůvka	AJ-nepovinně od 1. ročníku, specializované třídy pro děti s poruchami
	Základní škola	Klegova 27, Ostrava Hrabůvka	rozšířená výuka TV (sportovní třídy-kopaná), dyslektické třídy
	Základní škola	Provaznická 64, Ostrava Hrabůvka	výuka žáků s intelektovým nadáním (cizí jazyky, environmentální výchova)
D U B I N A	Základní škola a mateřská škola	V. Košaře 6, Ostrava Dubina	rozšířená výuka informatiky (6.-8. roč.), rozšířená výuka TV, dyslektická třída
	Základní škola	Františka Formana 45, Ostrava Dubina	bez speciálního zaměření
Bělský les	Základní škola a mateřská škola	B. Dvorského 1, Ostrava Bělský les	rozšířená výuka TV-basketbal, atletika (6.-9. ročník)
Z Á B Ř E H	Základní škola	Kosmonautů 13	bez speciálního zaměření
	Základní škola a mateřská škola	Kosmonautů 15, Ostrava Zábřeh	informační a komunikační technologie, cizí jazyky, sport
	Základní škola a mateřská škola	Březinova 52, Ostrava Zábřeh	výuka humanitních a přírodovědných předmětů
	Základní škola a mateřská škola	Volgogradská 6B, Ostrava Zábřeh	bez speciálního zaměření
	Základní škola a mateřská škola	Horymírova 100, Ostrava Zábřeh	školní vzdělávací program "Společně na Horymírce", (rozšířená výukou informatiky a TV)
	Základní škola	Chrjukinova 12, Ostrava Zábřeh	rozšířená výuka cizích jazyků
	Základní škola	Jugoslávská 23, Ostrava Zábřeh	zdravý životní styl, citová a ekologická výchova
VÝŠ KOV ICE	Základní škola a mateřská škola	Šeríková 33, Ostrava Výškovice	bez speciálního zaměření
	Základní škola	Srbská 2, Ostrava Výškovice	ekologické zaměření

Zdroj: Ostrava – Jih, oficiální portál, školy a školská zařízení, vlastní zpracování, k 1. lednu 2016

Z tabulky č. 3.4 vyplývá, že městský obvod Ostrava – Jih zřizuje celkem 19 základních škol, z toho je 7 základních škol zřizovaných samostatně jako příspěvkové organizace (v tabulce zvýrazněno červeně) a 12 z nich je zřizováno jako příspěvková organizace, jejichž součástí jsou mateřské školy. Většina základních a mateřských škol obvodu Jih má určité speciální zaměření, které vychází z potřeb dětí a požadavků jejich rodičů.

Základní a mateřská škola Mitušova 8 (v tabulce znázorněno zelenou barvou) jejichž zřizovatelem je městský obvod Ostrava - Jih již brzy zanikne. Rada městského obvodu Ostrava – Jih na svém zasedání ze dne 5. 11. 2015 odsouhlasila sloučení této základní a mateřské školy se základní a mateřskou školou Mitušova 16 ve stejné městské části, tedy v Hrabůvce. Tento slučovací proces bude probíhat postupně až do roku 2021 a to s ohledem na žáky a zaměstnance ZŠ Mitušova 8.²⁹

V příloze č. 1 je na mapě znázorněno rozmístění těchto základních škol v rámci městského obvodu Ostrava – Jih, kde oranžově jsou vyznačeny základní a mateřské školy, které jsou k 1.1.2016 v provozu, červeně jsou vyznačeny základní školy, které jsou již uzavřeny a hvězdičkou je označena základní škola Mitušova 8, která je v procesu slučování se základní školou Mitušova 16.

Následující tabulka znázorňuje vývoj počtu žáků ve školních letech 2012/2013 - 2015/2016, kteří byli řádně zapsáni k povinné školní docházce v městském obvodu Ostrava – Jih.

Tabulka 3.5: Vývoj počtu žáků základních a mateřských škol městského obvodu Ostrava – Jih, školní rok 2012/2013 – 2015/2016

Počet žáků	Školní rok			
	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016
Počet žáků ZŠ	7 388	7 421	7 461	7 558
Počet žáků MŠ	3 476	3 452	3 396	3 376
Celkem	10 864	10 873	10 857	10 934

Zdroj: Interní materiály ÚMOB Jih – vývoj počtu žáků ZŠ a MŠ za období 2012/2013-2015/2016 vlastní zpracování

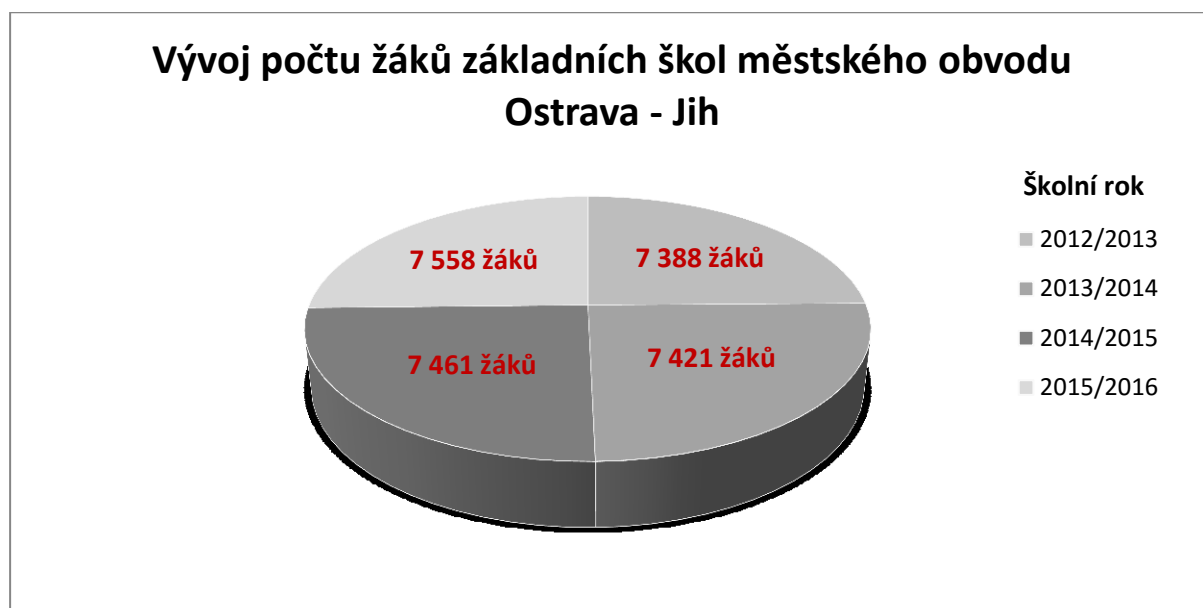
²⁹ Optimalizace školských zařízení Městského obvodu Ostrava - Jih [online]. , 2 [cit. 2016-03-12]. Dostupné z: http://www.zsmitusova8.cz/aktuality/dokument_uradu_jih.pdf.

V průběhu školních let 2012/2013-2015/2016 evidoval městský obvod Ostrava – Jih celkem 29 828 žáků řádně zapsaných k povinné školní docházce. Z toho ve školním roce 2012/2013 bylo v základních školách zapsáno celkem 7 388 žáků, ve školním roce celkem 7 421 žáků, ve školním roce 2014/2015 celkem 7 461 žáků a v posledním sledovaném školním roce bylo zapsáno v základních školách celkem 7 558 žáků.

Celkový počet dětí, které byly zapsány do mateřských škol městského obvodu Ostrava – Jih v průběhu školních let 2012/2013-2015/2016 činil 13700 dětí. Z toho ve školním roce 2012/2013 byl celkový počet v mateřských školách tohoto obvodu 3 476 dětí, ve školním roce 2013/2014 bylo zapsáno celkem 3 452 dětí, ve školním roce 2014/2015 bylo celkem 3 396 dětí a v posledním sledovaném období, tedy ve školním roce 2015/2016 bylo v mateřských školách zapsáno celkem 3376 dětí.

Následující graf znázorňuje vývoj počtu žáků základních škol, kteří byli řádně zapsáni k povinné školní docházce během školních let 2012/2013-2015/2016.

Graf 3.5: Vývoj počtu žáků základních škol městského obvodu Ostrava - Jih, školní rok 2012/2013 - 2015/2016

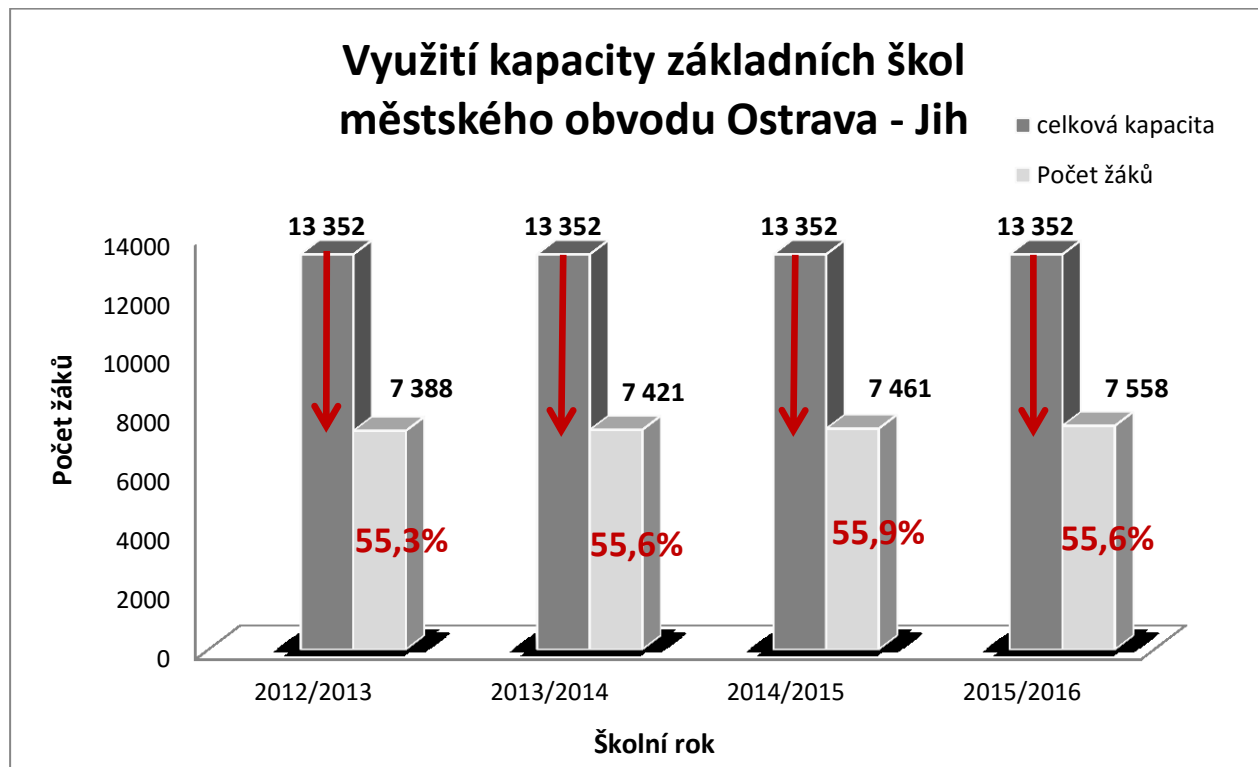

Zdroj: Interní materiály ÚMOB Jih – vývoj počtu žáků ZŠ za 2012/2013-2015/2016, vlastní zpracování

Z grafu č. 3.5 je patrné, že rozdíly poměrů žáků ve sledovaném období jsou opravdu zanedbatelné. Ve školním roce 2012/2013 bylo k povinné školní docházce zapsáno celkem 7 388 žáků, ve školním roce 2013/2014 bylo k povinné školní docházce městského obvodu Ostrava – Jih zapsáno celkem 7 421 žáků, ve školním roce 2014/2015 bylo k povinné školní docházce řádně zapsáno 7 461 žáků a v posledním sledovaném roce, tedy ve školním roce 2015/2016 bylo k povinné školní docházce řádně zapsáno 7 558 žáků.

Ačkoliv jsou rozdíly v počtu řádně zapsaných žáků městského obvodu Ostrava – Jih ve sledovaném období nepatrné, je tento ukazatel velice důležitý pro znázornění využitelnosti kapacity základních škol, jak uvádí následující graf č. 3.6.

Graf 3.6: Využití kapacity základních škol v letech 2012 – 2015

Zdroj: Interní materiály ÚMOB Jih – využití kapacity ZŠ, vlastní zpracování

Graf číslo 3.6 znázorňuje využití kapacity základních škol. Z tohoto grafu lze odvodit, že kapacita základních škol městského obvodu Ostrava – Jih je vysoce předimenzovaná.

Školy městského obvodu jsou schopny pojmout až 13 352 žáků, nicméně jsou využívány pouze cca na 56%, tedy zhruba polovinou žáků. Tato skutečnost představuje nutnou povinnost zřizovatele optimalizovat síť základních škol, aby odpovídala reálné situaci a to s ohledem na demografické trendy, stanovené prognózy vývoje těchto trendů a to všechno s ohledem na potřeby moderního školství.

Od roku 2012 do roku 2016 byla celková kapacita základních škol na úrovni 13 352 žáků. Z toho ve školním roce 2012/2013 navštěvovalo ZŠ pouze 7 388 žáků, což představuje využitelnost kapacit ZŠ tohoto obvodu pouze na 55,3 %. Ve školním roce 2013/2014 bylo řádně zapsáno k povinné školní docházce 7 421 žáků a využitelnost kapacit ZŠ byla na úrovni 55,6 %, ve školním roce 2014/2015 navštěvovalo ZŠ 7 461 žáků a využitelnost byla na úrovni 55,9% a ve školním roce 2015/2016 navštěvovalo ZŠ městského

obvodu Ostrava – Jih 7 558 žáků a využitelnost kapacity všech základních škol v obvodě byla na úrovni 55,6 %.

Využitelnost kapacity základních škol městského obvodu Ostrava – Jih je podložena také následující tabulkou, která porovnává využitelnost kapacit základních škol tohoto obvodu ve školním roce 1999/2000 se školním rokem 2015/2016.

Tabulka 3.6: Srovnání využití kapacity základních škol městského obvodu Ostrava - Jih ve školním roce 1999/2000 a 2015/2016

Městská část	Příspěvková organizace	Školní rok 1999/2000			Školní rok 2015/2016		
		Kapacita počtu tříd	1.-9. ročník		Kapacita počtu tříd	1.-9. ročník	
			Počet žáků	Počet tříd		Počet žáků	Počet tříd
H R A B Ů V K A	ZŠ Provaznická	23	532	22	23	464	22
	ZŠ Mitušova 8	21	566	21	21	333	19
	ZŠ Mitušova 16	18	578	23	18	367	16
	ZŠ MUDr. Lukášové	18	526	24	18	357	18
	ZŠ Klegova	27	585	26	27	390	18
	ZŠ A. Kučery	24	781	32	24	356	16
	ZŠ Krestova	24	658	26	24	381	18
	ZŠ Mjr. Nováka	24	427	19	0	0	0
DUBINA	ZŠ V. Košáře + MŠ	27+4	1435	50	27+4	369	18
	ZŠ Fr. Formana	18	664	24	18	436	19
BĚLSKÝ LES	ZŠ B. Dvorského	32	905	36	32	523	22
Z Á B Ř E H	ZŠ Jugoslávská	22	732	30	22	408	18
	ZŠ Březinova	18	519	20	18	269	12
	ZŠ Chrjukinova +MŠ	15+6	761	32	15+6	331	16
	ZŠ Kosmonautů 13	22	641	25	22	320	15
	ZŠ Kosmonautů 15	22	605	26	22	509	25
	ZŠ Horymírova + MŠ	18+5	702	29	18+5	593	24
	ZŠ Volgogradská	27	733	30	27	395	18
	ZŠ V Zálomu+Hulváky	13+12	761	32	0	0	0
VÝŠKOVIC E	ZŠ Srbská	14+15	866	36	14+15	343	15
	ZŠ Šeříková	22	414+30*	18	22	414	18
	ZŠ Lumírova	18	290	13	0	0	0
	Celkem	509	14 681+30*	594	509	7 558	347
	Naplněnost		28 žáků na třídu			14 žáků na třídu	

Zdroj: Interní materiály ÚMOB Jih – srovnání využití kapacity ZŠ 1999/2000 a 2015/2016, vlastní zpracování.
(* žáci vzdělávání doma)

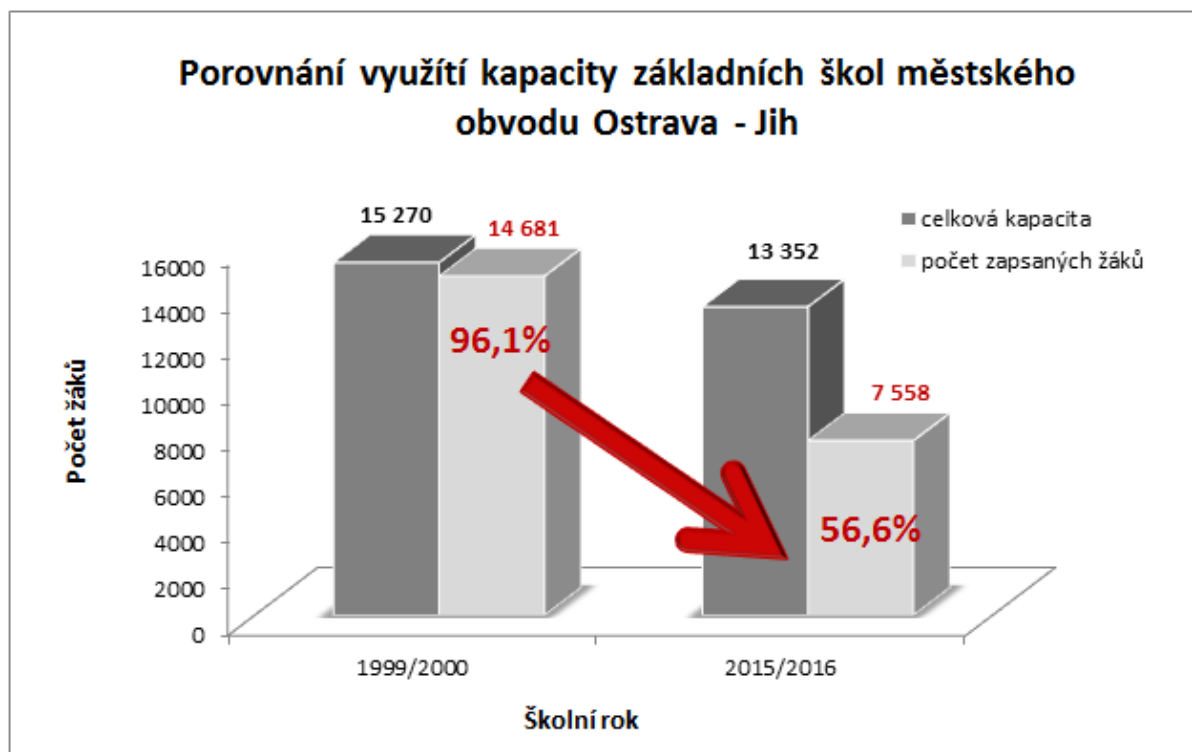
Vedoucí odboru strategického rozvoje, vztahů s veřejností, školství a kultury, pan Ing. Milan Stoch, Ph.D., MBA (2016) říká, že *“v porevoluční minulosti bylo v městské části Ostrava Jih zavřeno mnoho mateřských i základních škol. Tento postup nelze kritizovat, když opomeneme, že z velké části bývalých školských objektů postupně vznikaly herny a restaurace, namísto respektu potřeby prostor pro volnočasové aktivity dětí. Koncepce školství a strategický přístup ke školství byl nejlidnatějšímu městskému obvodu desítky let cizí. Možnost bezbolestného sloučení škol nebyla využívána. V nedávné minulosti se školy pouze zavíraly a to dle zcela primitivního klíče a se zřetelným dopadem jak na zaměstnance, tak na učitele. Jediným kritériem byl nízký počet žáků – tedy jednoduché rozhodování. Avšak naprosto legitimní, protože už tenkrát se demografický vývoj promítal do základního školství. v našem obvodu byly v minulosti zavřeny např. tyto školy: Lumírova, Mjr. Nováka, v Zálomu. Proces zavírání těchto škol nebyl nijak specifický natož pak koncepčně komunikován ani se zaměstnanci škol a ani s rodiči žáků. Přesto platí, že kroky útlumu školství byly potřebné a ve finále prospěšné.”*

Z tabulky č. 3.6 je zřejmé, že v průběhu 15-ti let došlo v městském obvodu Ostrava – Jih k uzavření celkem čtyř základních škol (znázorněno červeně). Základní škola Mjr. Nováka v městské části Hrabůvka byla uzavřena v roce 2008 na základě usnesení zastupitelstva městského obvodu Ostrava – Jih a to z čistě ekonomických důvodů, které nastaly vlivem velkého úbytku počtu žáků. Základní škola Lumírova byla uzavřena v roce 2001. Z optimalizačních důvodů a z důvodu zkvalitnění výuky byla na základě rozhodnutí zastupitelstva v městské části Zábřeh v roce 2012 uzavřena základní škola v Zálomu. Základní škola Mítošova 8, jak již bylo zmíněno výše je nyní v postupném procesu slučování se základní školou Mítošova 16.

Přesto v současné době kapacita využití zbývajících aktivních škol převyšuje nad naplněností žáků a to o 43,4%. V zájmu odboru školství městského obvodu Ostrava - Jih by mělo proto být, provést taková opatření, která povedou k optimalizaci a zvýšení využitelnosti základních škol.

Skutečnost nedostatečného využití naplněnosti základních škol městského obvodu Ostrava- Jih v porovnání se školním rokem 1999/2000 a 2015/2016 je následně znázorněna v grafu číslo 3.7.

Graf 3.7: Porovnání využití kapacity základních škol ve školním roce 1999/2000 a 2015/2016

Zdroj: Interní materiály ÚMOb Jih, vlastní zpracování

Pro porovnání využití kapacity základních škol byla v grafu č. 3.7 použita delší časová řada. Konkrétně je zde porovnáván školní rok 1999/2000 se školním rokem 2015/2016, aby byl více zřetelný propad ve využitelnosti kapacity základních škol v městském obvodu Ostrava Jih.

Ve školním roce 1999/2000 byla využitelnost kapacity základních škol daného obvodu na úrovni 96,1%, což můžeme považovat za vynikající stav, neboť počet žáků 14 681 téměř odpovídal kapacitě všech fungujících škol v městském obvodu Ostrava Jih. Celková kapacita těchto škol činila ve školním roce 1999/2000 přesně 15 270 žáků.

Školní rok 2015/2016 je ve znamení dramatického propadu celkové naplněnosti základních škol městského obvodu Ostrava – Jih. Celková kapacita základních škol se z důvodu uzavření tří škol snížila na 13 352 žáků. Tyto školy jsou kapacitně využívány pouze z 56,6% , tedy 7 558 žáky. Dostatečná nevyužitelnost kapacity základních škol představuje pro své zřizovatele velké problémy z hlediska financování těchto škol.

V teoretické části byl vysvětlen postup financování základních a mateřských škol. Určitá část finančních prostředků je těmto školám a školským zařízením poskytována

normativním způsobem z kapitoly 333 ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, další část je poskytována jako neinvestiční výdaje svých zřizovatelů, tedy především obcí a krajů.

Následující tabulka znázorňuje vývoj nákladů zřizovatele na provoz a údržbu základních škol v období 2013 - 2015 (v tis. Kč).

Tabulka 3.7: Náklady zřizovatele na provoz a údržbu základních škol městského obvodu Ostrava – Jih za období 2013 – 2015, (v tis. Kč.)

Náklady	Rok		
	2013	2014	2015
Materiál	48 582	49 478	51 602
Energie	46 666	39 922	38 340
Opravy a údržba	20 022	20 903	17 618
Služby	15 518	16 323	18 767
Celkem	130 788	126 626	126 327

Zdroj: Interní materiály ÚMOB Jih – náklady zřizovatele ZŠ 2013-2015, vlastní zpracování

Z tabulky č. 3.7 je patrné, že náklady na provoz a údržbu zřizovatele základních škol městského obvodu Ostrava – Jih klesají. Tento celkový pokles je především způsoben ukončením provozu již zmíněných tří základních škol.

Náklady zřizovatele za rok 2013 činily celkem 130 788 tis. Kč, z toho byly náklady na materiál ve výši 48 582 tis. Kč, na energie 46 666 tis. Kč, na opravy a údržby 20 022 tis. Kč a náklady na služby činily celkem 15 518 tis. Kč.

Náklady zřizovatele za rok 2014 byly v celkové výši 126 626 tis. Kč, což oproti roku 2013 představuje pokles celkem o 4 162 tis. Kč. Z toho náklady na materiál byly ve výši 49 478 tis. Kč, na energie celkem 39 922 tis. Kč, na opravy a údržbu celkem 20 903 tis. Kč a náklady na služby představovaly náklady ve výši 16 323 tis. Kč.

Náklady zřizovatele za rok 2015 činily celkem 126 327 tis. Kč, což oproti předcházejícímu roku 2014 představuje pokles nákladů zřizovatele na provoz a údržbu základních škol v celkové výši 299 tis. Kč. Z toho náklady na materiál byly ve výši 51 602 tis. Kč, na energie celkem 38 340 tis. Kč, na opravy a údržbu 17 618 tis. Kč a náklady na služby byly v celkové výši 18 767 tis. Kč.

Následující tabulka znázorňuje vývoj nákladů zřizovatele na provoz a údržbu mateřských škol v období 2013-2015 (v tis. Kč).

Tabulka 3.8: Náklady zřizovatele na provoz a údržbu mateřských škol městského obvodu Ostrava - Jih za období 2013 – 2015, (v tis. Kč)

Náklady	Rok		
	2013	2014	2015
Materiál	10 989	11 536	11 625
Energie	7 923	7 056	6 812
Opravy a údržba	4 261	4 430	2 622
Služby	3 155	2 950	2 873
Celkem	26 328	25 972	23 932

Zdroj: Interní materiály ÚMOb Jih, - náklady zřizovatele MŠ 2013-2015 vlastní zpracování

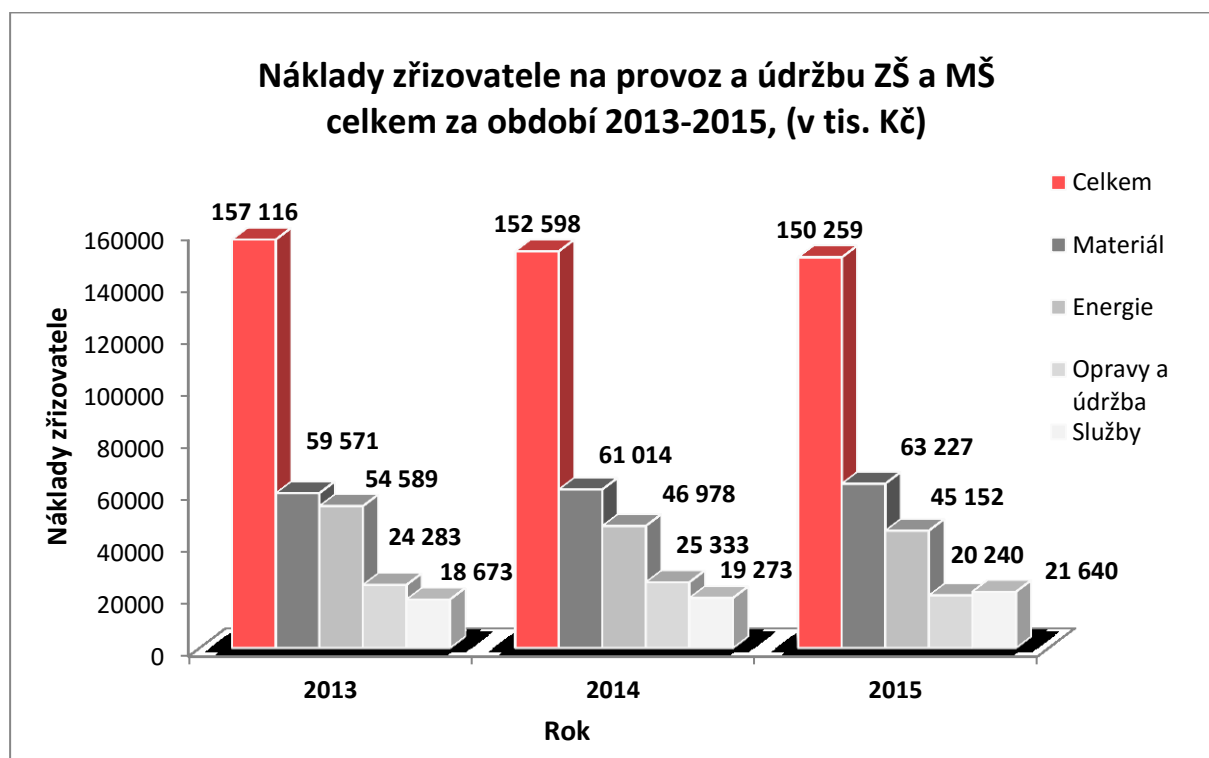
Náklady zřizovatele na provoz a údržbu mateřských škol městského obvodu Ostrava – Jih mají rovněž klesající tendenci. V roce 2013 činily celkové náklady na provoz a údržbu mateřských škol tohoto obvodu 26 328 tis. Kč. Z toho náklady na materiál představovaly celkem 10 989 tis. Kč, na energie 7 923 tis. Kč, na opravy a údržbu 4 261 tis. Kč a náklady na služby byly v celkové výši 3 155 tis. Kč.

V roce 2014 byly celkové náklady zřizovatele na provoz a údržbu jeho mateřských škol v celkové výši 25 972 tis. Kč, což představuje oproti předcházejícímu roku 2013 pokles celkem o 356 tis. Kč. Z toho náklady na materiál představovaly 11 536 tis. Kč, na energie celkem 7 056 tis. Kč, na opravy a údržbu byly vynaloženy náklady celkem ve výši 4 430 tis. Kč a na služby celkem 2 950 tis. Kč.

Náklady na opravy a údržbu mateřských škol v roce 2015 byly v celkové výši 23 932 tis. Kč, což bylo celkem o 2 040 tis. Kč méně než v předcházejícím roce 2014. Z toho náklady na materiál byly celkem 11 625 tis. Kč, na energie 6 812 tis. Kč, na opravy a údržbu vydal zřizovatel celkem 2 622 tis. Kč a na služby celkem 2 873 tis. Kč.

Následující graf znázorňuje celkové náklady zřizovatele na provoz a údržbu základních a mateřských škol městského obvodu Ostrava – Jih, za období 2013-2015, (v tis. Kč).

Graf 3.4: Náklady zřizovatele na provoz a údržbu ZŠ a MŠ celkem za období 2013-2015, (v tis. Kč)

Zdroj: Interní materiály ÚMOB Jih – náklady zřizovatele ZŠ a MŠ celkem 2013-2015, vlastní zpracování

Graf č. 3.8 znázorňuje vývoj nákladů zřizovatele na provoz a údržbu základních a mateřských škol v městském obvodu Ostrava – Jih v letech 2013-2015. V grafu jsou porovnávány vynaložené finanční prostředky zřizovatele v jednotlivých letech na materiál, energie, služby, opravy a údržbu.

V roce 2013 byly zřizovatelem městského obvodu Ostrava – Jih vynaloženy náklady na opravy a údržbu celkem ve výši 157 116 tis. Kč. Z celkových nákladů na provoz a údržbu ZŠ a MŠ vynaložil zřizovatel největší obnos finančních prostředků na materiál, a to celkem 59 571 tis. Kč. Druhou nejvyšší položkou v tomto roce představovaly náklady na energie v celkové výši 54 589 tis. Kč. Náklady na opravy a údržby byly v roce 2013 v celkové výši 24 283 tis. Kč a náklady na služby činily v tomto sledovaném období celkem 18 673 tis. Kč.

V následujícím roce, tedy v roce 2014, byly na opravy a údržbu ZŠ a MŠ vynaloženy finanční prostředky zřizovatelem městského obvodu Ostrava – Jih na provoz a údržbu v celkové výši 152 598 tis. Kč, což představuje pokles oproti předcházejícímu roku 2013 celkem o 4 518 tis. Kč. Z toho náklady na materiál činily 61 014 tis. Kč, náklady na energie byly 46 978 tis. Kč, náklady na opravy a údržbu byly v celkové výši 25 336 tis. Kč a náklady na služby činily celkem 19 273 tis. Kč.

V roce 2015 vynaložil zřizovatel na opravy a údržby ZŠ a MŠ celkem finanční prostředky ve výši 150 259 tis. Kč, což představuje oproti předcházejícímu roku 2014 pokles v celkové výši vynakládaných finančních prostředků o 2 339 tis. Kč. Z celkových nákladů na provoz a údržbu představovaly náklady na materiál částku 63 227 tis. Kč, náklady na energie byly v hodnotě 45 152 tis. Kč, náklady na opravy a údržbu byly v celkové výši 20 240 tis. Kč a náklady služby činily 21 640 tis. Kč.

V příloze č. 2 je uveden podrobný rozpis vybraných celkových nákladů v členění dle jednotlivých základních a mateřských škol.

V teoretické části bylo uvedeno, že nástrojem pro rozpis finančních prostředků, jež jsou každoročně vyčleněny z rozpočtu MŠMT pro regionální školství územních samosprávných celků, jsou tzv. závazné republikové normativy. Tyto normativy jsou členěny dle jednotlivých věkových skupin a to 3-5let, 6-14 let, 15-18 let, 19-21 let. Pro účely této diplomové práce budou porovnávány pouze republikové normativy pro věkovou skupinu 3 - 5 let a 6-14 let.

Následující tabulka znázorňuje vývoj republikových normativů škol a školských zařízení ÚSC v letech 2011-2015 (v Kč/žáka).

Tabulka 3.9: Vývoj republikových normativů škol a školských zařízení zřizovaných ÚSC, v období 2011 - 2015, (v Kč/žáka)

Rok	Věková kategorie	NIV celkem Kč/žáka	MP celkem Kč vč. odvodů/žáka	ONIV celkem Kč/žáka	Zam z./1000ž
2011	3-5 let	36 136	35 837	299	129
	6-14 let	46 110	45 470	640	131
2012	3-5 let	38 833	38 625	208	128,607
	6-14 let	49 825	49 380	445	130,6
2013	3-5 let	38 833	38 333	500	128,607
	6-14 let	49 825	48 825	1 000	130,6
2014	3-5 let	39 235	38 735	500	127,612
	6-14 let	50 423	49 338	1 085	129,591
2015	3-5 let	39 235	38 735	500	126,961
	6-14 let	50 423	49 338	1 085	128,93
2016	3-5 let	42 080	41 571	509	128,607
	6-14 let	53 922	52 817	1 105	130,6

Zdroj: MŠMT – republikové normativy, vlastní zpracování

Republikové normativy pro jednotlivé roky jsou stanovovány na základě materiálu MŠMT „Principy rozpisu rozpočtu a rozpis rozpočtu přímých výdajů na RgŠ územních samosprávných celků“ a to každoročně na úrovni MŠMT- KÚ (krajský úřad).

V tabulce č. 3.9 je sledován ukazatel NIV celkem Kč/žáka, což představuje výši přímých neinvestičních výdajů na jednoho žáka a zahrnuje celkové výdaje na platy a mzdy, zákonné odvody a ONIV. Tento ukazatel má v průběhu sledovaného období a za vybrané věkové kategorie, tj. od roku 2011 do roku 2015, pro věkovou kategorii 3-5let a 6-14 let, navyšující se tendenci. Ukazatel NIV pro věkovou kategorii 3-5 let, se od roku 2011, kdy hodnota NIV/žáka činila 36 136 Kč/žáka, do roku 2016, kdy hodnota NIV/žáka činila 42 080 Kč/žáka, zvýšil celkem o 5 944 Kč/žáka. Ukazatel NIV pro věkovou kategorii 6-14 let, se od roku 2011, kdy hodnota NIV/žáka činila 46 110 Kč/žáka, do roku 2016, kdy hodnota NIV/žáka činila 53 922 Kč/ žáka, zvýšil celkem o 7 812 Kč/žáka.

Dalším sledovaným ukazatelem v tabulce č. 9 je ukazatel MP celkem vč. odvodů/žáka, což představuje hodnotu přidělených mzdových prostředků včetně odvodů, tedy zdravotního a sociálního pojištění, na jednoho žáka z celkových NIV. I tento ukazatel má v průběhu sledovaného období, tzn. od roku 2011 do roku 2016 rostoucí tendenci. Pro věkovou kategorii 3-5 let se od roku 2011, kdy ukazatel MP včetně odvodů/žáka činil 35 837 Kč/žáka, do roku 2016, kdy ukazatel MP včetně odvodů/žáka činil 41 571 Kč/žáka, zvýšil celkem o 5 734 Kč/žáka. Pro věkovou kategorii 6-14 let se ukazatel MP vč. odvodů/žáka od roku 2011, kdy hodnota MP vč. odvodů/žáka činila 45 470 Kč/žáka, do roku 2016, ve kterém hodnota MP vč. odvodů/žáka činila 52 817 Kč/žáka, zvýšila celkem o 7 347 Kč/žáka.

Ukazatel ONIV celkem Kč/žáka vyjadřuje výši ostatních přímých neinvestičních výdajů na jednoho žáka z celkových NIV/žáka, do kterého jsou zahrnovány např. výdaje na učebnice a ostatní školní potřeby, výdaje za pracovní neschopnost či výdaje na rozvoj škol a školských zařízení. Hodnota ONIV/žáka má pro obě věkové kategorie (3-6 let a 6-14 let) ve sledovaném období (2011-2016) rostoucí tendenci. Pro věkovou kategorii 3-6 let, v daném sledovaném období, kdy hodnota ONIV/žáka v roce 2011 činila 299 Kč/žáka, se tento ukazatel oproti roku 2016, kdy hodnota ONIV/žáka činila 509 Kč/žáka, zvýšila celkem o 210 Kč/žáka. Pro věkovou kategorii 6-14 let, v daném sledovaném období, kdy hodnota ONIV/žáka v roce 2011 činila 640 Kč/žáka, se hodnota ONIV/žáka oproti roku 2016, kdy hodnota ONIV/žáka činila 1 105 Kč/žáka, vyvýšila celkem o 465 Kč/žáka.

Ukazatel Zam. z/1000ž. udává limit počtu zaměstnanců na 1000 žáků. V průběhu sledovaného období, tedy od roku 2011 do roku 2016 se tento ukazatel v rámci republikových normativů u obou sledovaných věkových kategorií nepatrně snižuje.

Krajský úřad Moravskoslezského kraje poskytuje každoročně školám a školským zařízením finanční dotace na NIV, tedy na přímé neinvestiční výdaje a to v přepočtu na jednoho žáka. Mezi tyto výdaje jsou zařazeny mimo jiné také finanční prostředky určené na mzdové prostředky (MP) pedagogických a nepedagogických pracovníků a výdaje na ostatní osobní náklady (OON). Každá škola a školské zařízení žádá každoročně krajský úřad o poskytnutí této dotace na základě směrnice, kterou stanoví ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, která stanovuje závazné zásady, podle kterých provádějí krajské úřady rozpis finančních prostředků státního rozpočtu. Tato směrnice se může každý rok měnit a školy a školská zařízení ji musí respektovat.

Jedním z hlavních kritérií pro poskytování dotace KÚ školám a školským zařízením je ukazatel limitu počtu zaměstnanců připadajících na 1 000 dětí, žáků či studentů v dané věkové kategorii. Tento ukazatel je tedy přidělován v rámci rozpisu státní dotace krajům a představuje maximální průměrný přepočtený evidenční počet zaměstnanců, jejichž platy jsou financovány ze státního rozpočtu.

Evidenční počet zaměstnanců zahrnuje všechny stálé i dočasné zaměstnance, kteří jsou v pracovním poměru k zaměstnavateli a to bez ohledu na to, zda jsou opravdu přítomni v práci či nikoliv. Do evidenčního počtu zaměstnanců jsou tedy zahrnuti všichni pracovníci škol a školských zařízení i v případě, že čerpají dovolenou, nemocenskou apod.

Průměrný přepočtený evidenční počet zaměstnanců pak představuje přepočtený průměrný evidenční počet zaměstnanců ve fyzických osobách a to podle délky jejich pracovních úvazků na zaměstnavatelem stanovenou plnou pracovní dobu.³⁰

Celkový limit zaměstnanců se stanovuje na každý rok dle metodiky MŠMT.

Následující tabulka představuje vývoj limitu počtu zaměstnanců v jednotlivých základních a mateřských školách městského obvodu Ostrava – Jih, za sledované období, tj. rok 2010-2015.

³⁰ Metodické vysvětlivky k obsahu údajů MZDY a PLATY, OSTATNÍ PLATBY ZA PROVEDENOU PRÁCI - OPPP (OSTATNÍ OSOBNÍ NÁKLADY - OON), EVIDENČNÍ POČET ZAMĚSTNANCŮ Platné pro výkazy řady P (MŠMT) [online]. [cit. 2016-04-03]. Dostupné z: www.msmt.cz/file/27675/download/.

Tabulka 3.10: Vývoj limitu počtu zaměstnanců v ZŠ a MŠ městského obvodu Ostrava – Jih, v období 2010 - 2015

Městský obvod	Příspěvková organizace	Limit počtu zaměstnanců					
		Rok					
		2010	2011	2012	2013	2014	2015
H R A B Ů V K A	ZŠ Provaznická	40,71	41,93	41,34	42,83	43,78	46,91
	ZŠ Mitušova 8	52,7	54,19	53,85	54,11	53,47	54,99
	ZŠ Mitušova 16	58,69	56,82	58,6	57,12	56,34	55,39
	ZŠ MUDr. Lukášové	64,17	62,82	61,09	61,97	63,77	62,76
	ZŠ Klegova	36,58	35,55	34,69	35,35	37,57	38,28
	ZŠ A. Kučery	60,32	60,26	60,87	59,22	60,86	61,44
	ZŠ Krestova	53,76	55,14	54,62	55,34	56,66	58,35
	MŠ Harmonie	31,3	31,07	28,91	29,2	30,2	29,8
	MŠ Adamusova	37,36	38,78	40,83	39,67	39,71	37,83
D U B I N A	ZŠ V. Košaře + MŠ	56,54	58,54	56,96	55,9	56,41	56,54
	MŠ Gavlase	35,22	35,34	35,35	35,54	35,52	35,5
	MŠ Formana	28,55	29,75	28,92	28,5	27,71	28,36
	ZŠ Fr. Formana	51,46	49,63	49,6	47,9	48,28	45,35
Bělský les	ZŠ B. Dvorského	80,65	80,14	77,99	75,65	74,27	73,37
Z Á B Ř E H	ZŠ Jugoslávská	38,51	37,3	35,74	37,76	40	39,16
	ZŠ Březinova	34,83	34,89	34,74	35,24	35,49	35,58
	ZŠ Chrjukinova + MŠ	44,92	41,27	38,81	37,24	37,19	35,36
	ZŠ Kosmonautů 13	47,8	48,14	48,07	46,91	46,95	43,89
	ZŠ Kosmonautů 15	60,86	63,23	63,3	67	71,37	74,64
	ZŠ Horymírova + MŠ	58,87	60,6	65,2	72,36	74,4	74,51
	ZŠ Volgogradská	56,83	59,3	62,53	61,6	61,7	61,57
	MŠ Za školou	36,06	36,97	37,64	37,76	37,35	37,43
	MŠ Volgogradská	46,49	46,3	45,5	45,78	45,29	45,1
Výškovice	ZŠ Srbská	41,93	40,13	41,21	37,8	37,63	37,71
	ZŠ Šeříková	47,88	49,85	52,01	56,58	58,51	60,69
	MŠ Staňkova	37,72	36,66	36,33	38	37,5	37

Zdroj: interní materiály MSK KÚ – vývoj limitu počtu zaměstnanců 2010-2015, vlastní zpracování

Tabulka č. 3.10 tedy znázorňuje vývoj limitu průměrného přepočteného evidenčního počtu zaměstnanců v jednotlivých základních a mateřských školách a základních školách, jejichž součástí jsou mateřské školy, v městském obvodu Ostrava – Jih, v členění dle daných městských částí tohoto obvodu. Zelenou barvou je vyznačena základní škola Mitušova 8, která je od roku 2015 v procesu slučování se základní školou Mitušova 16.

Následující tabulka představuje vývoj poskytnutých finančních prostředků krajského úřadu základním a mateřským školám městského obvodu Ostrava – Jih na mzdové prostředky (MP) a ostatní osobní náklady (OON) ve sledované období, v letech 2010-2015.

Tabulka 3.11: Vývoj dotace na mzdové prostředky celkem za ZŠ a MŠ městského obvodu Ostrava – Jih v období 2010 - 2015, (v tis. Kč)

Ukazatel		Rok					
		2010	2011	2012	2013	2014	2015
NIV - MP celkem bez OON		290 640	289 729	313 043	317 565	322 665	322 914
Z toho:	platy pedagogů		224 338	248 807			
	platy nepedagogů		65 391	64 236			
NIV - OON celkem		1 462	1 686	107 513	1 612	1 552	1 935
z toho:	OON pedagogů		1 200	1 012			
	OON nepedagogů		486	566			
Celkem MP + OON		292 102	291 415	420 556	319 177	324 217	324 849

Zdroj: interní materiály MSK KÚ – vývoj dotace na mzdové prostředky celkem za ZŠ a MŠ 2010-2015, vlastní zpracování

Z tabulky č. 3.11 je zřejmé, že směrnice MŠMT se v průběhu sledovaného období, tedy od roku 2010 do roku 2015 několikrát změnila. V letech 2010 a 2013 - 2015 nebylo nutné rozepisovat a žádat o dotace krajský úřad zvlášť v členění na pedagogické pracovníky a nepedagogické pracovníky. Oproti roku 2011 a 2012 bylo na základně směrnice MŠMT toto členění vyžadováno.

Dotace kraje na mzdové prostředky se pro základní a mateřské školy v průběhu sledovaného období, tedy v letech 2010-2015, zvyšovaly. V roce 2010 byly základním a mateřským školám městského obvodu Ostrava – Jih poskytnuty finanční prostředky na mzdové náklady a ostatní osobní náklady celkem ve výši 292 102 tis. Kč, z toho mzdové prostředky celkem činily 290 640 tis. Kč a ostatní osobní náklady činily 1 462 tis. Kč. V roce 2010 se náklady na mzdy a ostatní osobní náklady nemusely rozepisovat dle členění na pedagogického pracovníka a nepedagogického pracovníka.

V roce 2011 se dle směrnice MŠMT, MP a OON musely rozčlenit na náklady pedagogických a nepedagogických pracovníků základních a mateřských škol. Dotace na mzdové prostředky činily celkem 289 729 tis. Kč, z toho dotace na pedagogické pracovníky byly celkem ve výši 224 338 tis. Kč a dotace na nepedagogické pracovníky byly celkem 65 391 tis. Kč. Finanční prostředky na ostatní osobní náklady byly celkem ve výši 1 686 tis. Kč, z toho dotace na pedagogické pracovníky činily celkem 1 200 tis. Kč a dotace na nepedagogické pracovníky činily celkem 486 tis. Kč.

V roce 2012 se stejně jako v předcházejícím roce 2011 musely mzdové prostředky a ostatní osobní náklady v žádosti o poskytnutí dotace na NIV rozepsat na pedagogické pracovníky a nepedagogické pracovníky. Mzdové prostředky v tomto sledovaném období, tedy v roce 2013, činily celkem 313 043 tis. Kč, z toho dotace na pedagogické pracovníky byly ve výši 248 807 tis. Kč a dotace na nepedagogické pracovníky byly ve výši 64 236 tis. Kč. Dotace na ostatní osobní náklady (OON) byla poskytnuta základním a mateřským školám městského obvodu Ostrava – Jih, celkem ve výši 107 513 tis. Kč, z toho finanční prostředky na pedagogické pracovníky činila celkem 1 012 tis. Kč a finanční prostředky na nepedagogické pracovníky byly ve výši 566 tis. Kč.

V roce 2013 se v žádosti o poskytnutí dotace na NIV nemusely mzdové prostředky a ostatní osobní náklady členit na pedagogické a nepedagogické pracovníky. Dotace na mzdové prostředky byla poskytnuta v celkové výši 317 562 tis. Kč a dotace na ostatní osobní náklady byla základním a mateřským školám poskytnuta v celkové výši 1 612 tis. Kč. Celkem tedy dotace na mzdové prostředky a ostatní osobní náklady za rok 2013 činily 319 177 tis. Kč.

V roce 2014 byla základním a mateřským školám městského obvodu Ostrava – Jih poskytnuta dotace na mzdové prostředky a ostatní osobní náklady v celkové výši 324 217 tis. Kč. Z toho náklady na mzdové prostředky činily 322 665 tis. Kč a dotace na ostatní osobní náklady byly ve výši 1 552 tis. Kč. Dle směrnice se MP a OON nemusely rozepisovat na pedagogické a nepedagogické pracovníky.

V roce 2015 byla základním a mateřským školám městského obvodu Ostrava – Jih poskytnuta dotace na mzdové prostředky a ostatní osobní náklady v celkové výši 324 849 tis. Kč. Z toho náklady na mzdové prostředky činily 322 914 tis. Kč a dotace na ostatní osobní náklady byly ve výši 1 935 tis. Kč. Dle směrnice se MP a OON nemusely rozepisovat na pedagogické a nepedagogické pracovníky.

V následující tabulce je znázorněn vývoj NIV, tedy přímých neinvestičních výdajů na zákonné odvody (pojistné a FKSP) a vývoj ONIV, tedy ostatních přímých neinvestičních výdajů za sledované období, v letech 2010-2015.

Tabulka 3.12: Vývoj dotace na NIV - zákonné odvody a ONIV, období 2010 – 2015, (v tis. Kč)

Ukazatel		Rok					
		2010	2011	2012	2013	2014	2015
NIV – zákonné odvody celkem		105 043	101 857	110 080	111 691	113 470	123 848
z toho:	Odvody - pojistné	99 226	98 956	106 947	108 515	110 242	110 432
	Odvody - FKSP	5 817	2 901	3 133	3 176	3 228	3 244
ONIV celkem		6 381	5 823	4 590	9 635	10 115	10 172

Zdroj: interní materiály MSK KÚ – vývoj dotace na NIV – zák. odvody a ONIV 2010-2015, vlastní zpracování

Z tabulky č. 3.12 je patrné, že dotace na přímé neinvestiční výdaje v členění na zákonné odvody (pojistné a FKSP) rostou. V roce 2010 poskytl krajský úřad základním a mateřským školám městského obvodu Ostrava – Jih na zákonné odvody celkem 105 043 tis. Kč. Z toho dotace na pojistné (ZP a SP) činilo 99 226 tis. Kč a dotace na FKSP, které představovalo 2% z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů, činilo 5 817 tis. Kč. Dotace na ONIV, tedy ostatní přímé neinvestiční náklady činila 6 381 tis. Kč.

V roce 2011 poskytl krajský úřad základním a mateřským školám městského obvodu Ostrava – Jih na zákonné odvody celkem 101 857 tis. Kč. Z toho dotace na pojistné (ZP a SP) činilo 98 956 tis. Kč a dotace na FKSP, které představovalo 1% z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů, činilo 2 901 tis. Kč. Dotace na ONIV, tedy ostatní přímé neinvestiční náklady činila 5 823 tis. Kč.

V roce 2012 poskytl krajský úřad základním a mateřským školám městského obvodu Ostrava – Jih na zákonné odvody celkem 110 080 tis. Kč. Z toho dotace na pojistné (ZP a SP) činilo 106 947 tis. Kč a dotace na FKSP, které představovalo 1% z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů, činilo 3 133 tis. Kč. Dotace na ONIV, tedy ostatní přímé neinvestiční náklady činila 4 590 tis. Kč.

V roce 2013 poskytl krajský úřad základním a mateřským školám městského obvodu Ostrava – Jih na zákonné odvody celkem 111 691 tis. Kč. Z toho dotace na pojistné (ZP a SP) činilo 108 515 tis. Kč a dotace na FKSP, které představovalo 1% z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů, činilo 3 176 tis. Kč. Dotace na ONIV, tedy ostatní přímé neinvestiční náklady činila 9 635 tis. Kč.

V roce 2014 poskytl krajský úřad základním a mateřským školám městského obvodu Ostrava – Jih na zákonné odvody celkem 113 470 tis. Kč. Z toho dotace na pojistné (ZP a SP)

činilo 110 242 tis. Kč a dotace na FKSP, které představovalo 1% z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů, činilo 3 228 tis. Kč. Dotace na ONIV, tedy ostatní přímé neinvestiční náklady činila 10 115 tis. Kč.

V roce 2014 poskytl krajský úřad základním a mateřským školám městského obvodu Ostrava – Jih na zákonné odvody celkem 113 676 tis. Kč. Z toho dotace na pojistné (ZP a SP) činilo 110 432 tis. Kč a dotace na FKSP, které představovalo 1% z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů, činilo 3 244 tis. Kč. Dotace na ONIV, tedy ostatní přímé neinvestiční náklady činila 10 172 tis. Kč.

V příloze č. 3 – 7 jsou uvedeny rozpisy dotací NIV krajskému úřadu, včetně ukazatele limitu počtu zaměstnanců, v členění na jednotlivé základní a mateřské školy městského obvodu Ostrava – Jih dle sledovaného období 2010-2015, kde ukazatel PnP vyjadřuje prostředky určené na platy.

4 Zhodnocení vlivu demografického vývoje na síť základních škol

Předcházející kapitola č. 3 byla věnována analýze vlivu demografického vývoje na financování základního školství v městském obvodě Ostrava – Jih v časovém horizontu pěti let, za období školních let 2010/2011-2015/2016. Demografický vývoj a jeho dopad je v této diplomové práci sledován v některých ukazatelích v delším časovém horizontu než 5 let, u některých analyzovaných dat se časový úsek omezil na méně než 5 let a to dle možnosti získaných dat.

Hlavním ukazatelem charakterizující demografický vývoj jsou populační prognózy, tedy odhady budoucího vývoje početního stavu, dané věkové skupiny. Tvorba populačních prognóz by měla být centrálně zařazena ve všech lidských systémech, jako například v ekonomických, sociálních, ekologických aj., neboť lidská populace právě tyto systémy vytváří a do značné míry předurčuje následný vývoj těchto systémů.³¹

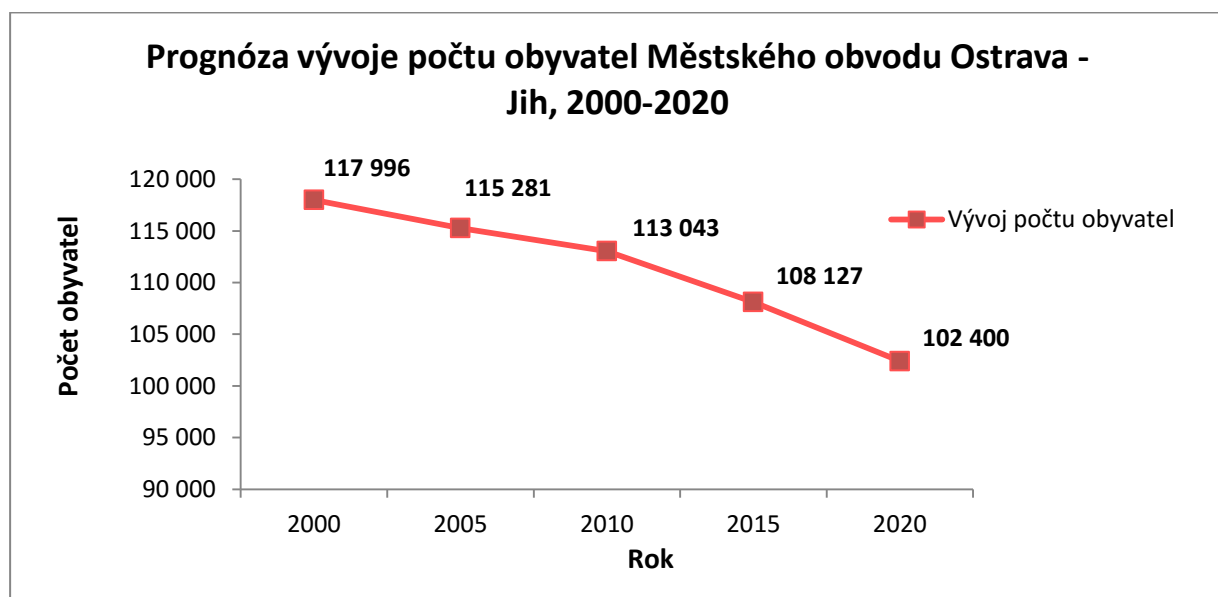
Podle analýzy demografické a sociální struktury města Ostrava a jejich městských obvodů, ve které bylo cílem, mimo jiné vysledovat vývojové tendence počtu obyvatel vyplývá, že do roku 2020 klesne počet obyvatel v městském obvodě Ostrava jih z původních 118,1 tis. obyvatel evidovaných v roce 2001 na 102,4 tis. obyvatel, což představuje úbytek o 15,7 tis. obyvatel. Tento pokles bude způsoben především v závislosti na stárnutí obyvatelstva a posílení migrace.³²

V následujícím grafu č. 4.1 je znázorněna prognóza vývoje počtu obyvatel v městském obvodě Ostrava – Jih do roku 2020 dle odboru sociálních věcí, zdravotnictví a vzdělanosti moravskoslezského kraje.

³¹ Ministerstvo práce a sociálních věcí: *Prognóza populačního vývoje České republiky na období 2008-2070* [online]. [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/8842/Prognóza_2010.pdf.

³² Analýza demografické a sociální struktury statutárního města Ostravy a městských obvodů [online]. [cit. 2016-04-03]. Dostupné z: <https://www.ostrava.cz/cs/urad/magistrat/odbory-magistratu/odbor-socialnich-veci-zdravotnictvi-a-vzdelanosti/oddeleni-socialnich-sluzeb/soubory/neuverejnovat/c-documents-and-settings-mullerovaja-plocha-text.pdf>.

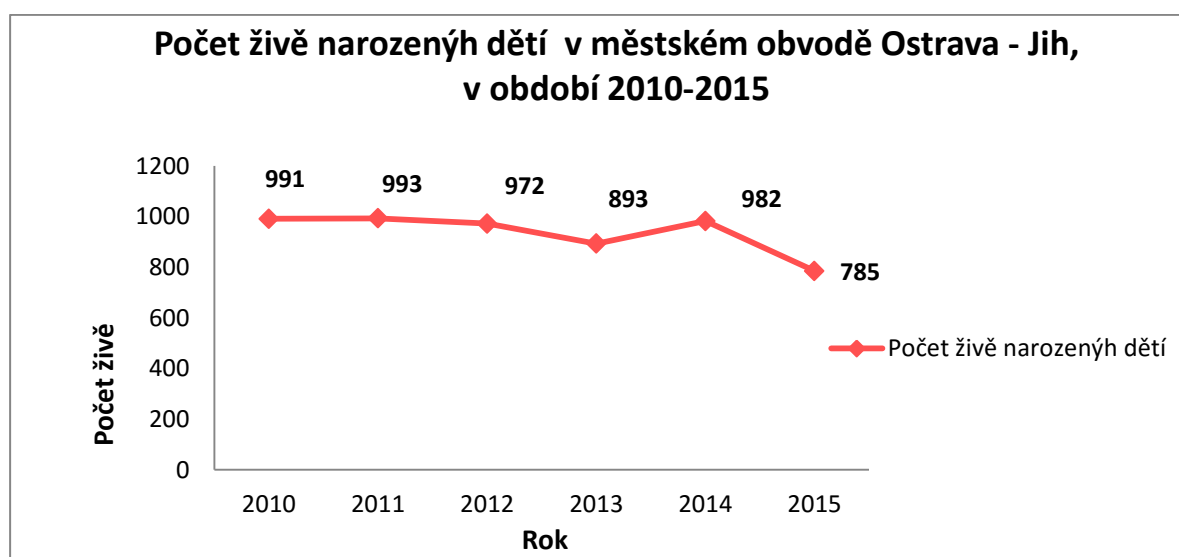
Graf 4.1: Prognóza vývoje počtu obyvatel městského obvodu Ostrava – Jih, v období 2000 - 2020

Zdroj: Statutární město Ostrava – oficiální portál, prognóza vývoje, vlastní zpracování

Nejdůležitějším ukazatelem ovlivňující demografický vývoj městského obvodu Ostrava – Jih s dopadem na oblast školství je počet živě narozených dětí. Od roku 2010 do roku 2015, klesl počet živě narozených dětí v daném obvodě o 206 dětí. Tento pokles je znázorněn v následujícím grafu.

Graf 4.2: Vývoj počtu živě narozených dětí v městském obvodě Ostrava - Jih, v období 2012 - 2015

Zdroj: interní materiály ÚMOB Jih – počet živě narozených dětí 2012-2015, vlastní zpracování

Vzhledem k velkému poklesu počtu obyvatel městského obvodu Ostrava Jih do roku 2020 a nepříznivým prognózám jako stárnutí populace a nárůstu migrace, můžeme

předpokládat, že tendence počtu živě narozených dětí v tomto obvodu bude taktéž i do budoucna klesat.

Bude velice nezbytné, aby byl tento nepříznivý demografický vývoj počtu živě narozených dětí brán na zřetel, a to především v oblasti vzdělávání, zejména při tvorbě nové koncepce školství odboru strategického rozvoje, vztahu s veřejností, školství a kultury městského obvodu Ostrava – Jih.

Ve 3. kapitole této diplomové práce bylo pomocí analýz počtu žáků a kapacity základních škol zjištěno, že v současné době, tedy ve školním roce 2015/2016 zřizuje městský obvod Ostrava – Jih celkem 19 základních škol (z toho 7 ZŠ zřizovaných samostatně a 12 ZŠ zřizovaných společně s MŠ) a 7 samostatných mateřských škol. Dále bylo zjištěno, že počet žáků základních škol zapsaných k povinné školní docházce ve školním roce 2015/2016 je v tomto obvodu celkem 7 558 žáků a v mateřských školách je v tomto období evidováno celkem 3 376 dětí.

Na základě této analýzy byla vyhodnocena využitelnost kapacity základních škol městského obvodu Ostrava – Jih ve školním roce 2015/2016 a to na pouhých 55,6 %, což znázorňuje následující graf.

Graf 4.3: Využití kapacity základních škol městského obvodu Ostrava - Jih, školní rok 2015/2016

Zdroj: interní materiály ÚMOB Jih – využití kapacity ZŠ ve školním roce 2015/2016, vlastní zpracování

Vzhledem k tomu, že v současné době využití kapacity základních škol tohoto obvodu představuje pouze 55,6 % (nevyužitá kapacita ZŠ je na úrovni 44,4%) a prognózy

demografického vývoje počtu živě narozených dětí vykazují klesající tendenci, bude potřeba hledat cesty jiného využití kapacit nebo přistoupit k optimalizaci sítě základních škol městského obvodu Ostrava – Jih.

Jak již bylo uvedeno v předcházející kapitole, od roku 1999 bylo přistoupeno k postupnému řešení snižování nevyužitých kapacit a docházelo v tomto obvodě k rušení a uzavírání základních škol. Během 13-ti let, od roku 1999 do roku 2012 došlo k uzavření celkem čtyř základních škol v městském obvodě Ostrava- Jih. Tyto optimalizační kroky jsou dodnes vnímány jako velmi nepopulární opatření, nicméně vzhledem k nevyužití volných kapacit základních škol byly nezbytně nutné. Přestože došlo k snížení kapacit a k úspoře finančních prostředků vynaložených na oblast školství v tomto obvodě, stále i přes tyto optimalizační zásahy zůstaly kapacity základních škol daného obvodu značně předimenzovány.

Vzhledem k nepříznivému populačnímu vývoji a velké kapacitní nevyužitelnosti základních škol v současné době, se rada městského obvodu Ostrava – Jih rozhodla k uskutečnění příznivějšího kroku, jak na tuto situaci zareagovat. Na zasedání rady 5. listopadu 2015 bylo odsouhlaseno podat návrh zastupitelstvu na postupné sloučení dvou základních škol, jejichž součástí jsou v obou případech mateřské základní školy. Rada městského obvodu Ostrava – Jih podala návrh na sloučení ZŠ a MŠ Mitušova 8 a ZŠ a MŠ Mitušova 16.

Před tím, než dojde k definitivnímu rozhodnutí, optimalizovat síť základních škol sloučením dvou škol, musí být vždy zohledněna závazná kritéria, jako např. umístění školy, personalistika, vzdělávací potřeby žáků, stav jednotlivých bud základních škol, kvalita výuky apod. Základní škola Mitušova 16 splňovala ve všech ohledech daná kritéria lépe, než základní škola Mitušova 8. Proces sloučení těchto dvou škol bude probíhat až do roku 2021 a to s ohledem jak na žáky, tak zaměstnance obou základních škol.

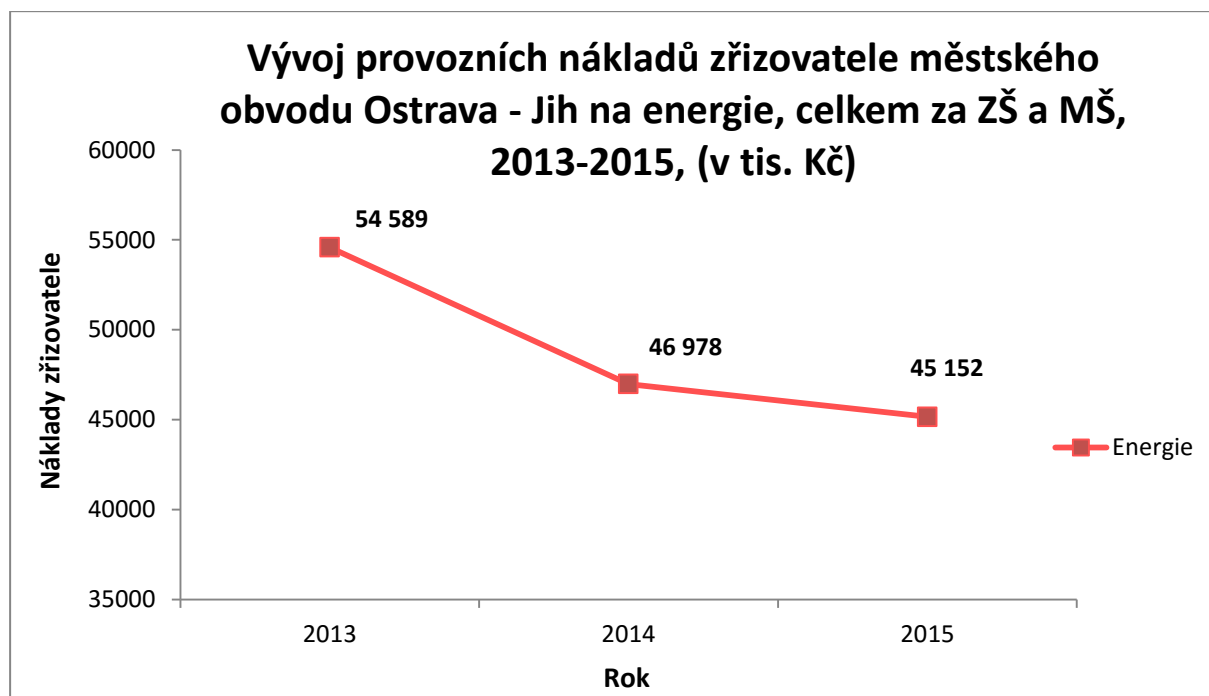
Rada městského obvodu Ostrava – Jih dále navrhuje, aby po dokončení procesu slučování těchto dvou škol, začala budova bývalé základní školy Mitušova 8, která zůstane v majetku tohoto obvodu, sloužit jako domov pro seniory a stacionář pro děti a dospělé s postižením.³³

³³ Statutární město Ostrava: *Optimalizace školských zařízení městského obvodu Ostrava - Jih* [online]. [cit. 2016-04-03]. Dostupné z: http://www.zsmitusova8.cz/aktuality/dokument_uradu_jih.pdf.

Finančními prostředky, které městský obvod Ostrava Jih v současné době poskytuje školám a školským zařízením, jež zřizuje, se snaží optimalizovat, tedy snižovat náklady na budoucí provozní náklady. S využitím dotačních prostředků Operačního programu životního prostředí (OPŽP), se odbor školství daného obvodu snaží investovat peníze především do zateplování budov základních a mateřských škol, s cílem snížit náklady na provoz těchto škol, zejména v oblasti nákladů na energie a dané budovy udržet.

Vývoj klesajících provozních nákladů na energie v období od roku 2013 do roku 2015 je znázorněn v následujícím grafu.

Graf 4.4: Vývoj provozních nákladů zřizovatele městského obvodu Ostrava - Jih na materiál, celkem za ZŠ a MŠ, (v tis. Kč)

Zdroj: interní materiály ÚMOB Jih – vývoj provozních nákladů zřizovatele na energie v letech 2013-2015, vlastní zpracování

Z grafu č. 4.4 je zřejmé, že tak, jak postupně odbor školství městského obvodu Ostrava – Jih investuje finanční prostředky do škol a školských zařízení, které zřizuje, od roku 2013 do roku 2015 se v tomto obvodě podařilo ušetřit na provozních nákladech na energie celkem 9 475 tis. Kč. Tyto ušetřené finanční prostředky se zřizovatel snaží investovat do dalšího rozvoje a smysluplné údržby sítě škol a školských zařízení v jeho obvodě. Efektivita těchto ušetřených prostředků je ovšem odvislá od optimalizace sítě škol s cílem jejího maximálního využití.

Vzhledem k tomu, že situace v oblasti základního školství a nízké využitelnosti kapacity základních škol městského obvodu Ostrava – Jih je velice nepříznivá je zřejmé, že ani sloučením základní školy Mitušova 8 se základní školou Mitušova 16 nebude tento problém vyřešen.

Na základě provedených analýz a jejich výsledků doporučuji zpracování nové koncepce školství pro městský obvod Ostrava – Jih, která přispěje k optimalizaci sítě základních škol tohoto obvodu.

Tato koncepce by se měla odvíjet od kontinuálních podrobných analýz demografického vývoje a demografických prognóz v časovém horizontu až do roku 2030 a hlavních ukazatelů ovlivňujících stabilitu populace.

Doporučuji, aby nová koncepce školství městského obvodu Ostrava – Jih vycházela ze sledování těchto ukazatelů: důkladná analýza počtu žáků, dětí, učitelů a tříd, dále analýzy ekonomických nákladů na provoz a údržbu budov, zjištění geografických poloh jednotlivých ZŠ a MŠ a bydliště žáků navštěvující jednotlivé základní školy. Navrhuji, aby tato koncepční činnost vycházela také kvalitativního a kvantitativního srovnání škol v rámci tohoto obvodu, transparentně a měřitelně nastavených kritérií kvality, analýzy vzdělávacích programů ZŠ a MŠ a v neposlední řadě velmi důležitou analýzou volnočasových a mimoškolních aktivit v jednotlivých základních a mateřských školách.

5 Závěr

Tématem diplomové práce je Vliv demografického vývoje na základní školství, jejímž cílem bylo popsat a analyzovat, jaký vliv má na financování základních škol demografický vývoj. Pro tuto analýzu byl zvolen městský obvod Ostrava – Jih, který náleží městu Ostrava, Moravskoslezského kraje. V hlavní části je tato práce zaměřena na analýzu demografického vývoje městského obvodu Ostrava – Jih, analýzu přímých neinvestičních výdajů poskytovaných školám a školským zařízením z kapitoly 333, resortu Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy, prostřednictvím krajského úřadu, a dále na analýzu provozních nákladů zřizovatele, v časovém horizontu pěti let, za období 2010 – 2015.

Diplomová práce je rozdělena na část teoretickou a část praktickou. V teoretické části je popsán systém vzdělávací soustavy České republiky se zaměřením na základní školství a dále základy demografického vývoje. Cílem této části bylo poskytnout informace o systému školství na území České republiky z hlediska členění podle mezinárodní klasifikace ISCED, právních forem, v jakých mohou být školy a školská zařízení zřizována, kompetencí jednotlivých zřizovatelů a základních ukazatelů demografického vývoje. Vzhledem k tomu, že je diplomová práce zaměřena na základní školství, byla tato část věnována také rozboru financování základních škol.

Praktická část této práce je zaměřena na analýzu vlivu demografického vývoje městského obvodu Ostrava – Jih na základní školství. Pro analýzu demografického vývoje byla použita data od přelomu roků 1999/2000 2015/2016 a to vzhledem k lepšímu posouzení dopadu. Práce v této části analyzuje vývoj počtu obyvatel, počtu živě narozených dětí, kapacitu využitelnosti základních škol, provozní náklady zřizovatele a přímé neinvestiční výdaje poskytnuté krajským úřadům ze státního rozpočtu, konkrétně resortu MŠMT.

Pro rozbor jednotlivých vývojových ukazatelů byla použita metoda analýzy, syntézy a časových řad, na základě kterých došlo k celkovému zhodnocení demografického vývoje na základní školství v městském obvodě Ostrava – Jih.

V této diplomové práci bylo na základě provedených analýz zjištěno, že souvislost mezi vývojem základního školství a demografickým vývojem by neměla být jen předmětem zájmu demografů, ale především samotných zřizovatelů základních a mateřských škol na jednotlivých úrovních. Úroveň základního vzdělávání je neodmyslitelně spjata s demografickým vývojem a to díky povinné školní docházce, která trvá devět let.

Demografický vývoj by rozhodně neměl být podceňován na žádné úrovni státní správy a samosprávy už jen z toho důvodu, že vývojový trend počtu živě narozených dětí lze pomocí prognostických nástrojů sledovat s minimálním předstihem 15-ti let a to představuje dostatečně dlouhou dobu k přizpůsobení situace vzdělávacího systému v jednotlivých oblastech školství.

Podle počtu živě narozených dětí v jednotlivých letech lze kalkulovat s poptávkou po místech jak v mateřských, tak základních školách a na základě této poptávky přizpůsobovat kapacity škol.

Vzhledem k tomu, že počet žáků základních škol městského obvodu Ostrava – Jih v posledních letech začal nepatrně narůstat, bude potřeba počítat s nárůstem počtu žáků ve třídách a tím také se zvyšujícím se počtem pedagogů a navýšením dotací z MŠMT těmto školám.

Na druhé straně prognózy vývojového trendu v počtu živě narozených dětí od roku 2014 do roku 2020 směřují ke klesajícímu vývoji a kapacity základních škol tohoto obvodu jsou značně nevyužité, měl by odbor školství promyslet následující kroky, které budou směřovat k citlivému optimálnímu využití jeho sítě škol a to s ohledem na budoucí potřeby formou doplňkového využití školních budov, které mohou být využity např. pro mimoškolní a volnočasové aktivity.

Včasné nepřizpůsobení se změnám demografického vývoje zřizovatelů škol a školských zařízení vede k nepříznivým kapacitním a ekonomickým důsledkům jak pro samotné zřizovatele, tak pro žáky na dané úrovni vzdělávání a obyvatele městského obvodu.

Seznam použité literatury

Legislativa

1. Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon) In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2008, částka 103. S. 4826, ISSN 1211-1244.
2. Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČR (1969)
3. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích
4. Zákon č. 111 ze dne 22. Dubna 1998 o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1988, částka 39. S. 65, ISSN 1211-1244
5. Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích
6. Zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů

Knižní zdroje

7. ŠOTKOVSKÝ, Ivan. *Demografie: teorie a praxe v regionálních souvislostech*. 1. Vyd. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2013, 200 s. ISBN 978-80-248-3158-9.
8. PEKOVÁ, J., Pilný, J., Jetmar, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru, 3. Přepřacované vydání*, Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.
9. PEKOVÁ, J., *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. Vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 588 s. ISBN 978-80-7357-698-1.

Elektronické zdroje

10. MŠMT. *Zpráva o vývoji českého školství od listopadu 1989* [online]. s33 [cit. 2016-03-13]. Dostupné z: www.msmt.cz/file/10376_1_1/download/.
11. Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy: *Ekonomika školství* [online]. [cit. 2015-10-28]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/ekonomika-skolstvi>.
12. Vyhláška 492/2005 Sb. o krajských normativech, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2016-03-12]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=60652&nr=492~2F2005&rpp=15#local-content>.

13. BORIS BURCIN, Tomáš Kučera a SPOLUPRÁCE DUŠAN DRBOHLAV. *Perspektivy populačního vývoje České Republiky na období 2003-2065*[online]. 1. vyd. Praha. [cit. 2016-02-16]. nakl. DemoArt pro Přírodovědeckou fakultu Univerzity Karlovy v Praze, 2003. ISBN 8086746011.
14. Statutární město Ostrava - oficiální portál: *Základní informace o městském obvodu Ostrava - Jih* [online]. Ostrava [cit. 2016-02-16]. Dostupné z: <https://ovajih.ostrava.cz/cs/o-jihu/zakladni-udaje>
15. Statutární město Ostrava - oficiální portál: *Mateřské školy obvodu Ostrava - Jih* [online]. [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <https://ovajih.ostrava.cz/cs/informacni-rozcestnik/deti-a-mladez/skoly-a-skolska-zarizeni/materske-skoly-obvodu-ostrava-jih>
16. Optimalizace školských zařízení Městského obvodu Ostrava - Jih [online]. 2 [cit. 2016-03-12]. Dostupné z: http://www.zsmitusova8.cz/aktuality/dokument_uradu_jih.pdf.
17. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy: *Normativy* [online]. [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: Ministerstvo práce a sociálních věcí: *Prognóza populačního vývoje České republiky na období 2008-2070* [online]. [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/8842/Prognoza_2010.pdf.
18. Ministerstvo práce a sociálních věcí: *Prognóza populačního vývoje České republiky na období 2008-2070* [online]. [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/8842/Prognoza_2010.pdf.
19. Český statistický úřad: *Obyvatelstvo - roční časové řady* [online]. [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/obyvatelstvo_hu.
20. Metodické vysvětlivky k obsahu údajů MZDY a PLATY, OSTATNÍ PLATBY ZA PROVEDENOU PRÁCI - OPPP (OSTATNÍ OSOBNÍ NÁKLADY - OON), EVIDENČNÍ POČET ZAMĚSTNANCŮ Platné pro výkazy řady P (MŠMT) [online]. [cit. 2016-04-03]. Dostupné z: www.msmt.cz/file/27675/download/.
21. Analýza demografické a sociální struktury statutárního města Ostravy a městských obvodů [online]. [cit. 2016-04-03]. Dostupné z: <https://www.ostrava.cz/cs/urad/magistrat/odbory-magistratu/odbor-socialnich-veci-zdravotnictvi-a-vzdelanosti/oddeleni-socialnich-sluzeb/soubory/neuverejnovat/c-documents-and-settings-mullerovaja-plocha-text.pdf>

22. Statutární město Ostrava: *Optimalizace školských zařízení městského obvodu Ostrava - Jih* [online]. [cit. 2016-04-03]. Dostupné z: http://www.zsmitusova8.cz/aktuality/dokument_uradu_jih.pdf.

Interní materiály ÚMOB Jih

23. Vývoj počtu živě narozených dětí v městském obvodu Ostrava – Jih
24. Vývoj počtu žáků základních a mateřských škol městského obvodu Ostrava – Jih
25. Využití kapacity základních škol v letech 2012 – 2015
26. Srovnání využití kapacity základních škol městského obvodu Ostrava – Jih ve školním roce 1999/2000 a 2015/2016
27. Náklady zřizovatele na provoz a údržbu základních škol městského obvodu Ostrava – Jih
28. Náklady zřizovatele na provoz a údržbu mateřských škol městského obvodu Ostrava – Jih

Interní materiály MSK – KÚ

29. Vývoj dotace na mzdové prostředky celkem za ZŠ a MŠ městského obvodu Ostrava – Jih, v letech 2010-2015
30. Vývoj dotace na NIV – zákonné odvody a ONIV, v letech 2010-2015
31. Vývoj limitu počtu zaměstnanců ZŠ a MŠ městského obvodu Ostrava – Jih, 2010-2015

Seznam použitých zkratk

Bc.	Bakalář
ČR	Česká republika
DSO	dobrovolný svazek obcí
EU	Evropská unie
FO	fyzická osoba
Ing.	Inženýr
ISCED	Mezinárodní standardní klasifikace
KÚ	krajský úřad
Mgr.	Magistr
MP	mzdové prostředky
MPSV	ministerstvo práce a sociálních věcí
MSK	moravskoslezský kraj
MŠ	mateřská škola
MŠMT	ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NIV	přímé neinvestiční náklady
ONIV	ostatní přímé neinvestiční výdaje
OON	ostatní osobní náklady
OPŽP	Operační program životního prostředí
PhD.	Doktor
PnP	Prostředky určené na platy
PO	právnícká osoba
Sb.	sbírka
SP	sociální pojištění
SR	státní rozpočet
Th.D.	doktor teologie
ÚMOb	Úřad městského obvodu
ÚSC	územně samosprávný celek
ZP	zdravotní pojištění
ZŠ	základní škola

Seznam tabulek, grafů a obrázků

Seznam tabulek

Tabulka 2.1: Přehled zřizovatelů, právní postavení a legislativa	12
Tabulka 3.1: Vývoj počtu základních škol a jejich žáků dle zřizovatelů, školní rok 2010/2011 - 2014/2015, (v tis. obyvatel)	32
Tabulka 3.2: Vývoj počtu obyvatel na území městského obvodu Ostrava – Jih v období 2012 - 2016, (v tis. obyvatel)	34
Tabulka 3.3: Přehled samostatných MŠ městského obvodu Ostrava - Jih	36
Tabulka 3.4: Přehled základních škol a základních škol vč. mateřských škol městského obvodu Ostrava – Jih	37
Tabulka 3.5: Vývoj počtu žáků základních a mateřských škol městského obvodu Ostrava – Jih, školní rok 2012/2013 – 2015/2016	38
Tabulka 3.6: Srovnání využití kapacity základních škol městského obvodu Ostrava - Jih ve školním roce 1999/2000 a 2015/2016	41
Tabulka 3.7: Náklady zřizovatele na provoz a údržbu základních škol městského obvodu Ostrava – Jih za období 2013 – 2015, (v tis. Kč.)	44
Tabulka 3.8: Náklady zřizovatele na provoz a údržbu mateřských škol městského obvodu Ostrava - Jih za období 2013 – 2015, (v tis. Kč)	45
Tabulka 3.9: Vývoj republikových normativů škol a školských zařízení zřizovaných ÚSC, v období 2011 – 2015, (v Kč/žáka)	47
Tabulka 3.10: Vývoj limitu počtu zaměstnanců v ZŠ a MŠ městského obvodu Ostrava – Jih, v období 2010 - 2015	50
Tabulka 3.11: Vývoj dotace na mzdové prostředky celkem za ZŠ a MŠ městského obvodu Ostrava – Jih v období 2010 - 2015, (v tis. Kč)	51
Tabulka 3.12: Vývoj dotace na NIV - zákonné odvody a ONIV, v období 2010 – 2015, (v tis. Kč)	53

Seznam grafů

Graf 3.1: Vývoj počtu obyvatel v ČR v období 1990 - 2015, (v tis. obyvatel)	30
Graf 3.2: Vývoj počtu živě narozených dětí v ČR v období 1990 – 2014	31
Graf 3.3: Vývoj počtu obyvatel městského obvodu Ostrava - Jih v letech 2000 – 2015	34

Graf 3.4: Vývoj počtu živě narozených dětí v městském obvodě Ostrava – Jih, v období 2010 - 2015	35
Graf 3.5: Vývoj počtu žáků základních škol městského obvodu Ostrava - Jih, školní rok 2012/2013-2015/2016	39
Graf 3.6: Využití kapacity základních škol v letech 2012 – 2015, (v tis. žáků?)	40
Graf 3.7: Porovnání využití kapacity základních škol ve školním roce 1999/2000 a 2015/2016,	43
Graf 3.8: Náklady zřizovatele na provoz a údržbu ZŠ a MŠ za období 2013-2015, (v tis. Kč)	46
Graf 4.1: Prognóza vývoje počtu obyvatel městského obvodu Ostrava - Jih, 2000-2020	57
Graf 4.2: Vývoj počtu živě narozených dětí v městském obvodě Ostrava - Jih, 2012-2015	57
Graf 4.3: Využití kapacity základních škol městského obvodu Ostrava - Jih, školní rok 2015/2016	58
Graf 4.4: Vývoj provozních nákladů zřizovatele městského obvodu Ostrava - Jih na materiál, celkem za ZŠ a MŠ, (v tis. Kč)	60

Seznam obrázků

Obrázek 2.1: Schéma přímých neinvestičních nákladů (NIV)	24
--	----

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 17.04.2016

.....
Bc. Hana Pastyrniaková

SEZNAM PŘÍLOH

- 1.** Mapa rozmístění základních škol městského obvodu Ostrava – Jih
- 2.** Vývoj vybraných celkových nákladů zřizovatele v členění dle jednotlivých základních a mateřských škol
- 3.** Rozpis dotací NIV krajského úřadu v členění dle jednotlivých základních a mateřských škol, rok 2010
- 4.** Rozpis dotací NIV krajského úřadu v členění dle jednotlivých základních a mateřských škol, rok 2011
- 5.** Rozpis dotací NIV krajského úřadu v členění dle jednotlivých základních a mateřských škol, rok 2012
- 6.** Rozpis dotací NIV krajského úřadu v členění dle jednotlivých základních a mateřských škol, rok 2013
- 7.** Rozpis dotací NIV krajského úřadu v členění dle jednotlivých základních a mateřských škol, rok 2014
- 8.** Rozpis dotací NIV krajského úřadu v členění dle jednotlivých základních a mateřských škol, rok 2015

Příloha 1: Mapa rozmístění základních škol městského obvodu Ostrava – Jih

Zdroj: Interní materiály ÚMOb Jih, vlastní zpracování

Příloha 2: Vývoj vybraných celkových nákladů zřizovatele v členění dle jednotlivých základních a mateřských škol, rok 2013-2015

Porovnání vybraných celkových nákladů PO za období 2013-2014, (v tis.Kč)																
Příspěvková organizace	Materiál			Energie			Opravy a údržba			Služby			Celkové náklady			
	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	
ZŠ	4977	5522	6148	4741	3674	3241	2727	1407	1584	861	785	934	39677	38392	41112	
ZŠ a MŠ A.Kučery	2461	2601	2927	2353	1757	1838	893	1448	1302	828	796	843	27501	28184	29874	
ZŠ a MŠ Křestova	2599	2799	2884	2247	2113	2066	833	771	664	511	667	1021	26552	26870	28015	
ZŠ a MŠ Mítošova 8	2167	2212	2149	1882	1672	1645	1198	946	315	754	773	1530	27929	27827	28811	
ZŠ a MŠ Mítošova 16	2099	2125	2095	2979	2463	2429	2112	1675	1637	941	923	1262	29237	28681	30657	
ZŠ a MŠ V.Košaře	2153	2469	2703	2261	1829	1796	999	812	540	957	915	809	26543	27335	26443	
ZŠ Formana	3945	4023	4490	2866	2580	2403	584	449	479	920	958	1696	33268	37116	40386	
ZŠ a MŠ Kosmonautů 15	1111	1037	1079	2110	1872	1749	616	303	578	543	635	744	22938	23477	23089	
ZŠ Kosmonautů 13	3903	3884	3648	2307	1923	1961	1248	1898	2142	1211	1139	875	39739	38997	38981	
ZŠ a MŠ Horymírova	2111	1961	1938	1883	1569	1422	778	1149	1052	363	367	332	21198	20767	21457	
ZŠ Srbská	2947	2978	3120	2969	2510	2550	323	488	570	1369	1079	1155	26927	29820	31527	
ZŠ a MŠ Šerifková	3844	4080	4192	2363	2211	2182	783	847	324	936	946	915	30981	31726	32243	
ZŠ a MŠ MUDr.Lukáš.	1818	2100	1808	1405	1336	1188	349	200	280	1008	1302	1330	24469	25080	25257	
ZŠ Provaznická	724	664	827	1447	1263	1279	753	370	658	451	480	492	18808	18944	21042	
ZŠ Klegova 27	4572	3787	4296	5349	4944	4820	1959	3548	2377	1335	1193	1534	42362	42653	42606	
ZŠ a MŠ B.Dvorského	1349	1404	1316	1558	1290	1306	662	434	225	553	628	478	17903	17264	17584	
ZŠ a MŠ Březinova	1274	1065	1210	2192	1630	1635	818	1176	608	839	1068	1564	21790	22100	21862	
ZŠ Chruštinova	2910	3022	2904	2357	2022	1537	1396	1809	1375	628	1094	623	31516	32340	30873	
ZŠ a MŠ Volgogradská	1618	1745	1868	1397	1264	1293	991	1173	908	510	575	630	21234	21730	21774	
ZŠ Jugoslávská																
Celkem	48582	49478	51602	46666	39922	38340	20022	20903	17618	15518	16323	18767	530572	539303	553593	
MŠ																
Staňkova	1657	1650	1737	1056	916	884	644	541	210	428	467	485	16180	16382	16450	
Volgogradská	1435	1637	1682	1329	1368	1182	426	238	295	441	377	396	15693	15928	16155	
Gavilase	1387	1503	1443	1015	901	858	508	478	316	645	451	418	13903	15222	14902	
Harmonie	1508	1665	1637	859	697	776	509	671	315	705	631	669	13320	13802	13680	
Adamusova	1754	1825	1899	1356	1173	1212	941	596	240	317	347	335	17343	16941	16558	
Za Školou	2040	2134	2115	1589	1401	1306	442	1202	573	444	511	415	19071	20024	19724	
Fr.Formana	1208	1122	1112	719	600	594	791	704	673	175	166	155	12970	12793	13532	
Celkem MŠ	10989	11536	11625	7923	7056	6812	4261	4430	2622	3155	2950	2873	108480	111092	111001	
Celkem ZŠ a MŠ	59571	61014	63227	54589	46978	45152	24283	25333	20240	18673	19273	21640	639052	650395	664594	

Zdroj: Interní materiály ÚMOB Jih, vlastní zpracování

**Příloha 3: Rozpis dotací NIV krajského úřadu v členění dle jednotlivých základních
a mateřských škol, rok 2010**

Název příspěvkové organizace	Rok 2010							
	Limit počtu zam.	PnP	OON	34% odvody	2% FKSP	ONIV náhrady	ONIV přímý	NIV v Kč
Základní škola a mateřská škola Ostrava-Zábřeh, Březinova 52	35	8 391 000	0	2 853 000	169 000	37 000	160 000	11 610 000
Základní škola a mateřská škola Ostrava - Bělský Les	81	19 243 000	95 000	6 575 000	383 000	86 000	391 000	26 773 000
Základní škola Ostrava - Dubina, Františka Formana 45	51	12 970 000	105 000	4 446 000	260 000	59 000	295 000	18 135 000
Základní škola a mateřská škola, Ostrava-Zábřeh	59	14 213 000	12 000	4 837 000	285 000	62 000	250 000	19 659 000
Základní škola Ostrava - Zábřeh, Chrvjukinova 12	45	11 721 000	3 000	3 986 000	233 000	51 000	251 000	16 245 000
Základní škola Ostrava - Zábřeh, Jugoslávská 23	39	9 598 000	321 000	3 315 000	193 000	44 000	213 000	13 684 000
Základní škola Ostrava - Hrabůvka, Klegova 27	37	9 543 000	31 000	3 255 000	192 000	42 000	208 000	13 271 000
Základní škola a mateřská škola MUDr. Emilie Lukášové	64	14 903 000	18 000	5 073 000	299 000	67 000	268 000	20 628 000
Základní škola a mateřská škola Kosmonautů 13	48	11 729 000	40 000	4 002 000	234 000	52 000	230 000	16 287 000
Základní škola a mateřská škola Kosmonautů 15	61	14 089 000	220 000	4 867 000	283 000	62 000	252 000	19 773 000
Základní škola a mateřská škola V. Košare 6	57	13 678 000	193 000	4 679 000	274 000	62 000	281 000	19 167 000
Základní škola a mateřská škola Krestova 36A	54	12 854 000	7 000	4 374 000	258 000	57 000	234 000	17 784 000
Základní škola a mateřská škola A. Kučery 20	60	13 703 000	61 000	4 680 000	274 000	61 000	248 000	19 027 000
Základní škola a mateřská škola Mitušova 8	53	12 620 000	20 000	4 298 000	252 000	56 000	236 000	17 482 000
Základní škola a mateřská škola Mitušova 16	59	13 697 000	102 000	4 692 000	274 000	61 000	258 000	19 084 000
Základní škola Provaznická 64	41	10 226 000	50 000	3 494 000	205 000	45 000	224 000	14 244 000
Základní škola Srbská 2	42	10 412 000	25 000	3 549 000	207 000	46 000	222 000	14 461 000
Základní škola a mateřská škola Šeríková 33	48	11 507 000	73 000	3 937 000	231 000	50 000	200 000	15 998 000
Základní škola a mateřská škola Volgogradská 6B	57	13 620 000	8 000	4 634 000	272 000	59 000	252 000	18 845 000
Mateřská škola A. Gavlyase 12A	35	7 129 000	4 000	2 425 000	143 000	34 000	57 000	9 792 000
Mateřská škola F. Formana 13	29	6 312 000	7 000	2 148 000	127 000	28 000	51 000	8 673 000
Mateřská škola Adamusova 7	37	7 488 000	0	2 546 000	150 000	33 000	61 000	10 278 000
Mateřská škola Harmonie	31	6 231 000	67 000	2 141 000	124 000	29 000	49 000	8 641 000
Mateřská škola Staňkova 33	38	7 729 000	0	2 627 000	154 000	34 000	64 000	10 608 000
Mateřská škola Volgogradská 4	36	7 471 000	0	2 541 000	150 000	32 000	59 000	10 253 000
Mateřská škola Za Školou 1	46	9 563 000	0	3 252 000	191 000	43 000	75 000	13 124 000
Celkem		290 640 000	1 462 000	99 226 000	5 817 000	1 292 000	5 089 000	403 526 000

Zdroj: interní materiály MSK KÚ, vlastní zpracování

Příloha 4: Rozpis dotací NIV krajského úřadu v členění dle jednotlivých základních a mateřských škol, rok 2011

Název příspěvkové organizace	Rok 2011										NIV v Kč
	Limit počtu zam.	PnP - ped.	PnP - neped.	OON - ped.	OON neped.	34% odvody	1% FKSP	ONIV náhrady	ONIV přímý		
Základní škola a mateřská škola Ostrava-Zábřeh, Břežinova 52	34,89	6 474 000	1 758 000	0	0	2 798 000	82 000	42 000	140 000	11 294 000	
Základní škola a mateřská škola Ostrava - Bělský Les	80,14	14 843 000	3 902 000	9 000	30 000	6 387 000	189 000	120 000	320 000	25 800 000	
Základní škola Ostrava - Dubina, Františka Formana 45	49,63	10 088 000	2 160 000	41 000	71 000	4 202 000	123 000	53 000	241 000	16 979 000	
Základní škola a mateřská škola, Ostrava-Zábřeh	60,60	11 717 000	3 210 000	7 000	0	5 076 000	150 000	98 000	239 000	20 497 000	
Základní škola Ostrava - Zábřeh, Chrujkinova 12	41,27	8 663 000	1 904 000	6 000	0	3 595 000	106 000	59 000	195 000	14 528 000	
Základní škola Ostrava - Zábřeh, Jugoslávská 23	37,30	7 585 000	1 777 000	224 000	42 000	3 273 000	94 000	40 000	185 000	13 220 000	
Základní škola Ostrava - Hrabůvka, Klegova 27	35,55	8 504 000	1 227 000	102 000	4 000	3 320 000	98 000	42 000	195 000	13 492 000	
Základní škola a mateřská škola MUDr. Emilie Lukášové	62,82	10 725 000	3 797 000	4 000	2 000	4 939 000	146 000	61 000	220 000	19 894 000	
Základní škola a mateřská škola Kosmonautů 13	48,14	9 818 000	2 086 000	20 000	30 000	4 065 000	119 000	50 000	198 000	16 386 000	
Základní škola a mateřská škola Kosmonautů 15	63,23	10 872 000	3 659 000	230 000	65 000	5 042 000	144 000	76 000	227 000	20 315 000	
Základní škola a mateřská škola V. Košare 6	58,54	10 636 000	2 967 000	27 000	9 000	4 638 000	138 000	59 000	220 000	18 694 000	
Základní škola a mateřská škola Krestova 36A	55,14	10 258 000	2 717 000	22 000	3 000	4 421 000	130 000	55 000	208 000	17 814 000	
Základní škola a mateřská škola A. Kučery 20	60,26	9 826 000	3 734 000	21 000	23 000	4 626 000	137 000	55 000	200 000	18 622 000	
Základní škola a mateřská škola Mitušova 8	54,19	9 931 000	2 822 000	36 000	0	4 348 000	128 000	54 000	199 000	17 518 000	
Základní škola a mateřská škola Mitušova 16	56,82	10 608 000	2 785 000	308 000	0	4 559 000	134 000	71 000	208 000	18 673 000	
Základní škola Provaznická 64	41,93	8 649 000	1 827 000	29 000	3 000	3 572 000	104 000	60 000	198 000	14 442 000	
Základní škola Srbská 2	40,13	8 212 000	1 790 000	10 000	136 000	3 450 000	101 000	42 000	186 000	13 927 000	
Základní škola a mateřská škola Šeríková 33	49,85	9 085 000	2 534 000	0	10 000	3 953 000	115 000	49 000	173 000	15 919 000	
Základní škola a mateřská škola Volgogradská 6B	59,30	11 091 000	2 895 000	28 000	58 000	4 786 000	139 000	59 000	221 000	19 277 000	
Mateřská škola A. Gavlase 12A	35,34	5 042 000	2 134 000	4 000	0	2 441 000	71 000	30 000	57 000	9 779 000	
Mateřská škola F. Formana 13	29,75	4 724 000	1 788 000	0	0	2 213 000	65 000	77 000	54 000	8 921 000	
Mateřská škola Adamusova 7	38,78	5 619 000	2 279 000	0	0	2 685 000	78 000	39 000	62 000	10 762 000	
Mateřská škola Harmonie	31,07	3 981 000	2 182 000	72 000	0	2 119 000	62 000	37 000	49 000	8 502 000	
Mateřská škola Staňkova 33	36,66	5 484 000	2 150 000	0	0	2 595 000	76 000	33 000	60 000	10 398 000	
Mateřská škola Volgogradská 4	36,97	5 282 000	2 348 000	0	0	2 595 000	76 000	31 000	56 000	10 388 000	
Mateřská škola Za Školou 1	46,30	6 621 000	2 959 000	0	0	3 258 000	96 000	47 000	73 000	13 054 000	
Celkem		224 338 000	65 391 000	1 200 000	486 000	98 956 000	2 901 000	1 439 000	4 384 000	399 095 000	

Zdroj: interní materiály MSK KÚ, vlastní zpracování

**Příloha 5: Rozpis dotací NIV krajského úřadu v členění dle jednotlivých základních
a mateřských škol, rok 2012**

Název příspěvkové organizace	Rok 2012								
	Limit počtu zam.	PnP - ped.	PnP - neped.	OON - ped.	OON - neped.	34% odvody	1% FKSP	ONIV	NIV v Kč
Základní škola a mateřská škola Ostrava-Zábřeh, Březinova 52	34,74	7 040 000	1 754 000	0	0	2 989 000	88 000	145 000	12 016 000
Základní škola a mateřská škola Ostrava - Bělský Les	77,99	15 953 000	3 521 000	12 000	31 000	6 635 000	196 000	315 000	26 663 000
Základní škola Ostrava - Dubina, Františka Formana 45	49,60	10 710 000	2 279 000	13 000	32 000	4 434 000	130 000	237 000	17 835 000
Základní škola a mateřská škola, Ostrava-Zábřeh	65,20	13 930 000	3 311 000	6 000	0	5 865 000	174 000	278 000	23 564 000
Základní škola Ostrava - Zábřeh, Chrujkinova 12	38,81	8 531 000	1 756 000	95 000	0	3 506 000	101 000	186 000	14 175 000
Základní škola Ostrava - Zábřeh, Jugoslávská 23	35,74	8 552 000	1 798 000	233 000	45 000	3 614 000	104 000	200 000	14 546 000
Základní škola Ostrava - Hrabůvka, Klegova 27	34,69	8 497 000	1 106 000	37 000	21 000	3 284 000	96 000	172 000	13 213 000
Základní škola a mateřská škola MUDr. Emílie Lukášové	61,09	11 677 000	3 386 000	11 000	32 000	5 138 000	151 000	229 000	20 624 000
Základní škola a mateřská škola Kosmonautů 13	48,07	10 473 000	2 023 000	11 000	13 000	4 258 000	125 000	198 000	17 101 000
Základní škola a mateřská škola Kosmonautů 15	63,30	12 172 000	3 506 000	235 000	43 000	5 426 000	157 000	245 000	21 784 000
Základní škola a mateřská škola V. Košaře 6	56,96	11 589 000	2 867 000	7 000	0	4 919 000	144 000	212 000	19 738 000
Základní škola a mateřská škola Krestova 36A	54,62	11 055 000	2 705 000	16 000	3 000	4 685 000	138 000	215 000	18 817 000
Základní škola a mateřská škola A. Kučery 20	60,87	10 963 000	3 722 000	14 000	48 000	5 015 000	146 000	209 000	20 117 000
Základní škola a mateřská škola Mitušova 8	53,85	10 759 000	2 775 000	57 000	0	4 619 000	134 000	199 000	18 543 000
Základní škola a mateřská škola Mitušova 16	58,60	11 930 000	2 780 000	100 000	0	5 036 000	146 000	220 000	20 212 000
Základní škola Provaznická 64	41,34	9 355 000	1 816 000	10 000	10 000	3 802 000	111 000	215 000	15 319 000
Základní škola Srbská 2	41,21	8 907 000	1 835 000	10 000	199 000	3 721 000	110 000	200 000	14 982 000
Základní škola a mateřská škola Šeríková 33	52,01	10 632 000	2 671 000	35 000	14 000	4 541 000	135 000	245 000	18 273 000
Základní škola a mateřská škola Volgogradská 6B	62,53	12 684 000	3 082 000	61 000	52 000	5 399 000	157 000	232 000	21 667 000
Mateřská škola A. Gavlyse 12A	35,35	5 964 000	2 024 000	4 000	23 000	2 724 000	81 000	53 000	10 873 000
Mateřská škola F. Formana 13	28,92	5 476 000	1 692 000	0	0	2 437 000	71 000	47 000	9 723 000
Mateřská škola Adamusova 7	40,83	6 981 000	2 347 000	0	0	3 172 000	93 000	62 000	12 655 000
Mateřská škola Harmonie	28,91	4 752 000	1 981 000	45 000	0	2 305 000	68 000	44 000	9 195 000
Mateřská škola Staňkova 33	36,33	6 435 000	2 154 000	0	0	2 920 000	86 000	57 000	11 652 000
Mateřská škola Volgogradská 4	37,64	6 292 000	2 406 000	0	0	2 957 000	86 000	57 000	11 798 000
Mateřská škola Za Školou 1	45,50	7 498 000	2 939 000	0	0	3 546 000	105 000	118 000	14 206 000
Celkem	248 807 000	64 236 000	1 012 000	566 000	3 133 000	106 947 000	4 590 000	429 291 000	

Zdroj: interní materiály MSK KÚ, vlastní zpracování

**Příloha 6: Rozpis dotací NIV krajského úřadu v členění dle jednotlivých základních
a mateřských škol, rok 2013**

Název příspěvkové organizace	Rok 2013						
	Limit počtu zam.	PnP	OON	34% odvody	1% FKSP	ONIV	NIV v Kč
Základní škola a mateřská škola Ostrava-Zábřeh, Březinova 52	35,24	9 044 000	10 000	3 079 000	89 000	302 000	12 524 000
Základní škola a mateřská škola Ostrava - Bělský Les	75,65	19 201 000	125 000	6 572 000	193 000	648 000	26 739 000
Základní škola Ostrava - Dubina, Františka Formana 45	47,90	12 581 000	110 000	4 316 000	126 000	490 000	17 623 000
Základní škola a mateřská škola, Ostrava-Zábřeh	72,36	19 697 000	8 000	6 699 000	196 000	670 000	27 270 000
Základní škola Ostrava - Zábřeh, Chruštinova 12	37,24	9 894 000	130 000	3 409 000	99 000	374 000	13 906 000
Základní škola Ostrava - Zábřeh, Jugoslávská 23	37,76	10 868 000	214 000	3 767 000	110 000	435 000	15 394 000
Základní škola Ostrava - Hrabůvka, Klegova 27	35,35	10 321 000	47 000	3 524 000	105 000	394 000	14 391 000
Základní škola a mateřská škola MUDr. Emílie Lukášové	61,97	15 336 000	7 000	5 214 000	154 000	465 000	21 176 000
Základní škola a mateřská škola Kosmonautů 13	46,91	12 364 000	40 000	4 217 000	123 000	411 000	17 155 000
Základní škola a mateřská škola Kosmonautů 15	67,00	16 898 000	285 000	5 841 000	169 000	592 000	23 785 000
Základní škola a mateřská škola V. Košaře 6	55,90	14 063 000	38 000	4 794 000	141 000	457 000	19 493 000
Základní škola a mateřská škola Křestova 36A	55,34	13 983 000	21 000	4 761 000	139 000	443 000	19 347 000
Základní škola a mateřská škola A. Kučery 20	59,22	14 508 000	69 000	4 957 000	145 000	436 000	20 115 000
Základní škola a mateřská škola Mitušova 8	54,11	13 597 000	40 000	4 636 000	135 000	408 000	18 816 000
Základní škola a mateřská škola Mitušova 16	57,12	14 507 000	27 000	4 943 000	144 000	455 000	20 076 000
Základní škola Provaznická 64	42,83	11 473 000	54 000	3 920 000	114 000	438 000	15 999 000
Základní škola Srbská 2	37,80	10 504 000	211 000	3 642 000	106 000	397 000	14 860 000
Základní škola a mateřská škola Šeříková 33	56,58	14 406 000	40 000	4 910 000	144 000	449 000	19 949 000
Základní škola a mateřská škola Volgogradská 6B	61,60	15 680 000	84 000	5 360 000	157 000	477 000	21 758 000
Mateřská škola A. Gavlase 12A	35,54	8 076 000	4 000	2 746 000	81 000	125 000	11 032 000
Mateřská škola F. Formana 13	28,50	7 085 000	18 000	2 415 000	72 000	109 000	9 699 000
Mateřská škola Adamusova 7	39,67	9 109 000	0	3 097 000	91 000	138 000	12 435 000
Mateřská škola Harmonie	29,20	6 690 000	30 000	2 285 000	66 000	100 000	9 171 000
Mateřská škola Staňkova 33	38,00	8 690 000	0	2 954 000	87 000	134 000	11 865 000
Mateřská škola Volgogradská 4	37,76	8 606 000	0	2 926 000	86 000	131 000	11 749 000
Mateřská škola Za Školou 1	45,78	10 384 000	0	3 531 000	104 000	157 000	14 176 000
Celkem	317 565 000	1 612 000	108 515 000	3 176 000	9 635 000	440 503 000	

Zdroj: interní materiály MSK KÚ, vlastní zpracování

**Příloha 7: Rozpis dotací NIV krajského úřadu v členění dle jednotlivých základních
a mateřských škol, rok 2014**

Název příspěvkové organizace	Rok 2014						
	Limit počtu zam.	PnP	OON	34% odvody	1% FKSP	ONIV	NIV v Kč
Základní škola a mateřská škola Ostrava-Zábřeh, Březinova 52	35,49	9 131 000	5 000	3 107 000	90 000	315 000	12 648 000
Základní škola a mateřská škola Ostrava - Bělský Les	74,27	18 995 000	30 000	6 468 000	190 000	657 000	26 340 000
Základní škola Ostrava - Dubina, Františka Formana 45	48,28	12 827 000	40 000	4 375 000	129 000	526 000	17 897 000
Základní škola a mateřská škola, Ostrava-Zábřeh	74,40	19 783 000	12 000	6 731 000	197 000	711 000	27 434 000
Základní škola Ostrava - Zábřeh, Chrvjuginova 12	37,19	10 019 000	74 000	3 432 000	100 000	398 000	14 023 000
Základní škola Ostrava - Zábřeh, Jugoslávská 23	40,00	11 089 000	205 000	3 839 000	111 000	466 000	15 710 000
Základní škola Ostrava - Hrabůvka, Klegova 27	37,57	10 754 000	25 000	3 664 000	108 000	423 000	14 974 000
Základní škola a mateřská škola MUDr. Emílie Lukášové	63,77	15 865 000	43 000	5 408 000	160 000	512 000	21 988 000
Základní škola a mateřská škola Kosmonautů 13	46,95	12 456 000	70 000	4 261 000	124 000	437 000	17 348 000
Základní škola a mateřská škola Kosmonautů 15	71,37	18 157 000	155 000	6 227 000	181 000	622 000	25 342 000
Základní škola a mateřská škola V. Košaře 6	56,41	14 239 000	30 000	4 851 000	145 000	463 000	19 728 000
Základní škola a mateřská škola Křestova 36A	56,66	14 351 000	20 000	4 888 000	143 000	476 000	19 878 000
Základní škola a mateřská škola A. Kučery 20	60,86	14 808 000	150 000	5 087 000	147 000	466 000	20 658 000
Základní škola a mateřská škola Mitušova 8	53,47	13 751 000	50 000	4 692 000	139 000	424 000	19 056 000
Základní škola a mateřská škola Mitušova 16	56,34	14 381 000	31 000	4 902 000	143 000	466 000	19 923 000
Základní škola Provaznická 64	43,78	11 687 000	69 000	3 996 000	116 000	462 000	16 330 000
Základní škola Srbská 2	37,63	10 522 000	231 000	3 655 000	106 000	417 000	14 931 000
Základní škola a mateřská škola Šeríková 33	58,51	14 763 000	62 000	5 041 000	149 000	472 000	20 487 000
Základní škola a mateřská škola Volgogradská 6B	61,70	15 772 000	129 000	5 406 000	158 000	502 000	21 967 000
Mateřská škola A. Gavilase 12A	35,52	8 107 000	4 000	2 758 000	81 000	125 000	11 075 000
Mateřská škola F. Formana 13	27,71	7 103 000	48 000	2 431 000	71 000	107 000	9 760 000
Mateřská škola Adamusova 7	39,71	9 112 000	9 000	3 102 000	91 000	144 000	12 458 000
Mateřská škola Harmonie	30,20	6 986 000	60 000	2 396 000	70 000	104 000	9 616 000
Mateřská škola Staňkova 33	37,50	8 894 000	0	3 025 000	88 000	135 000	12 142 000
Mateřská škola Volgogradská 4	37,35	8 812 000	0	2 997 000	88 000	132 000	12 029 000
Mateřská škola Za Školou 1	45,29	10 301 000	0	3 503 000	103 000	153 000	14 060 000
Celkem	322 665 000	1 552 000	110 242 000	3 228 000	10 115 000	447 802 000	

Zdroj: interní materiály – MSK KÚ, vlastní zpracování

**Příloha 8: Rozpis dotací NIV krajského úřadu v členění dle jednotlivých základních
a mateřských škol, rok 2015**

Název příspěvkové organizace	Rok 2015						
	Limit počtu zam.	PnP	OON	34% odvody	1% FKSP	ONIV	NIV v Kč
Základní škola a mateřská škola Ostrava-Zábřeh, Brežinova 52	35,58	9 282 000	0	3 155 000	93 000	328 000	12 858 000
Základní škola a mateřská škola Ostrava - Bělský Les	73,37	18 784 000	112 000	6 422 000	190 000	640 000	26 148 000
Základní škola Ostrava - Dubina, Františka Formana 45	45,35	12 224 000	42 000	4 170 000	123 000	493 000	17 052 000
Základní škola a mateřská škola, Ostrava-Zábřeh	74,51	19 718 000	10 000	6 707 000	197 000	695 000	27 327 000
Základní škola Ostrava - Zábřeh, Chrvukinova 12	35,36	9 857 000	55 000	3 368 000	99 000	383 000	13 762 000
Základní škola Ostrava - Zábřeh, Jugoslávská 23	39,16	11 182 000	165 000	3 858 000	112 000	472 000	15 789 000
Základní škola Ostrava - Hrabůvka, Klegova 27	38,28	11 026 000	31 000	3 758 000	111 000	449 000	15 375 000
Základní škola a mateřská škola MUDr. Emílie Lukášové	62,76	15 594 000	60 000	5 323 000	156 000	507 000	21 640 000
Základní škola a mateřská škola Kosmonautů 13	43,89	11 697 000	150 000	4 027 000	118 000	425 000	16 417 000
Základní škola a mateřská škola Kosmonautů 15	74,64	19 138 000	230 000	6 584 000	192 000	676 000	26 820 000
Základní škola a mateřská škola V. Košáře 6	56,54	14 238 000	40 000	4 854 000	144 000	457 000	19 733 000
Základní škola a mateřská škola Krestova 36A	58,35	14 493 000	82 000	4 955 000	146 000	489 000	20 165 000
Základní škola a mateřská škola A. Kučery 20	61,44	14 877 000	136 000	5 102 000	150 000	463 000	20 728 000
Základní škola a mateřská škola Mítušova 8	54,99	14 029 000	75 000	4 794 000	142 000	467 000	19 507 000
Základní škola a mateřská škola Mítušova 16	55,39	14 167 000	26 000	4 827 000	141 000	453 000	19 614 000
Základní škola Provaznická 64	46,91	12 490 000	41 000	4 259 000	127 000	491 000	17 408 000
Základní škola Srbská 2	37,71	10 249 000	296 000	3 585 000	103 000	418 000	14 651 000
Základní škola a mateřská škola Šeríková 33	60,69	15 238 000	98 000	5 215 000	152 000	492 000	21 195 000
Základní škola a mateřská škola Volgogradská 6B	61,57	15 713 000	126 000	5 386 000	158 000	514 000	21 897 000
Mateřská škola A. Gavlase 12A	35,50	8 052 000	4 000	2 739 000	80 000	120 000	10 995 000
Mateřská škola F. Formana 13	28,36	7 316 000	78 000	2 514 000	74 000	106 000	10 088 000
Mateřská škola Adamusova 7	37,83	8 562 000	6 000	2 911 000	86 000	127 000	11 692 000
Mateřská škola Harmonie	29,80	6 903 000	60 000	2 367 000	68 000	100 000	9 498 000
Mateřská škola Staňkova 33	37,00	8 982 000	12 000	3 059 000	89 000	132 000	12 274 000
Mateřská škola Volgogradská 4	37,43	8 814 000	0	2 996 000	89 000	127 000	12 026 000
Mateřská škola Za Školou 1	45,10	10 289 000	0	3 497 000	104 000	148 000	14 038 000
Celkem		322 914 000	1 935 000	110 432 000	3 244 000	10 172 000	448 697 000

Zdroj: interní materiály – MSK KÚ, vlastní zpracování